

KAUNISPÄÄN ASEMAKAAVAN LAAJENNUS

VISKITIE

KAAVASELOSTUSEHDOTUS

Inarin kunta
Tekninen osasto
Kaavoitus
23.1.2024

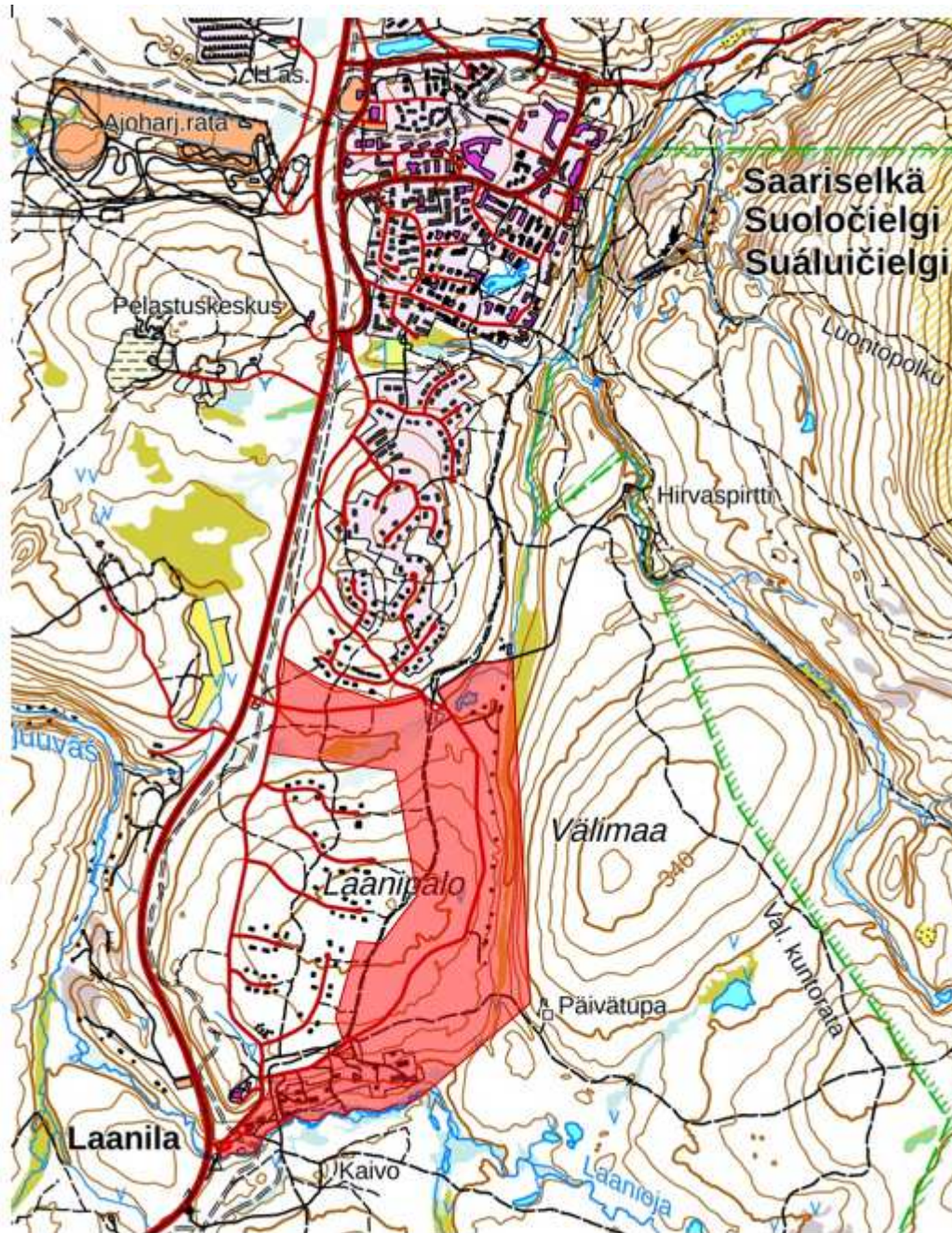
1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kunta:	Inarin kunta
Alueen nimi:	Saariselkä Laanila, Viskitien ympäristö
Kaava:	Kaunispään asemakaava
Kaavan nimi:	Kaunispään asemakaavan laajennus; Viskitie
Kaavakartan päiväys:	15.1.2024
Kaavan kuvaus:	Kaunispään asemakaavan laajentaminen Laanilan ranta- asemakaava-alueella.
Kaavan laatija:	Inarin kunta, tekninen osasto Mika Roininen, kaavasuunnittelija kaavoitus@inari.fi
Vireilletulo:	28.9.2023
Valmisteluaineisto nähtävillä:	4.5.2023-2.6.2023
Kaavaehdotus nähtävillä:	7.12.2023-12.1.2024
Käsittely:	Tekninen lautakunta Kunnanhallitus/Valtuusto

1.2 Suunnittelualue ja sen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Saariselän tunturikeskuksen eteläpuolella, Vanhaselän ja Laanilan välisellä alueella. Etäisyys Saariselän keskustaan on n. 2,5 km. Länsiosaltaan suunnittelualue rajoittuu Laanipalon asemakaava- alueeseen ja eteläosaltaan Laaniojaan, sekä valtatie 4:ään. Alueen itäpuolella, noin kilometrin päässä sijaitsee Urho Kekkosen Kansallispuiston raja.

1.3 Kaavan tarkoitus

Saariselän asemakaava-alueella on vajausta vapaiden lomarakennustonttien tarjonnassa, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti Saariselän tunturikeskuksen kehitysnäkymiin. Asemakaavan laajennuksella tehostetaan Viskitien ympäristön loma- ja matkailua palvelevaa rakentamista ja samalla muutetaan 23.9.1974 Lapin lääninhallituksessa vahvistettu Laanilan ranta-asemakaava asemakaavaksi.

Sisällysluettelo

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1 Tunnistetiedot.....	1
1.2 Suunnittelualue ja sen sijainti.....	2
1.3 Kaavan tarkoitus.....	2
1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista.....	4
1.6 Lähdemateriaali	5
2. TIIVISTELMÄ	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2 Ranta-asemakaava	5
2.3 Asemakaavan toteuttaminen.....	5
3. LÄHTÖKOHDAT	6
3.1 Selvitys suunnittelualan oloista	6
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	6
3.1.2 Alueen nykytilan ja luonnonympäristön kuvaus	7
3.1.3 Rakennettu ympäristö	9
3.1.4 Tiestö ja tekninen huolto	11
3.1.5 Maanomistus.....	11
3.2 Suunnittelutilanne.....	12
3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT).....	12
3.2.2 Maakuntakaava	12
3.2.3 Yleiskaava.....	14
3.2.4 Ranta-asemakaava	15
3.2.5 Lähiympäristön kaavatilanne.....	16
3.2.6 Rakennusjärjestys	16
3.2.7 Tehdyt selvitykset.....	17
3.2.8 Pohjakartta	17
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	17
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve.....	17
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	17
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	17
4.3.1 Osalliset	17
4.3.2 Vireilletulo.....	18
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	18

4.3.4 Viranomaisyhteistyö	18
4.4 Asemakaavan tavoitteet.....	18
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet.....	18
4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	19
4.6 Mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen	19
4.6.1 Valmisteluvaihe	19
4.6.2 Ehdotusvaihe.....	20
5. Asemakaavan kuvaus	20
5.1 Kaavan rakenne	20
5.1.1 mitoitus	20
5.2 Kaavan vaikutukset	20
5.2.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan	20
5.2.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön.....	21
5.2.3. Vaikutukset liikenteeseen	21
5.2.4 Vaikutukset kulttuuri - ja arkeologiseen ympäristöön.....	21
5.2.5 Vaikutukset maisemaan	21
5.2.6 Vaikutukset virkistykseen ja reitistöön.....	21
5.2.7 Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin.....	22
5.2.8 Vaikutukset kunnallistekniikkaan.....	22
5.2.9 Vaikutukset hulevesien hallintaan	22
5.3 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	22
5.3.1 Suhde maakuntakaavaan.....	22
5.3.2 Suhde yleiskaavaan.....	23
5.5 Kaavamerkinnot ja määräykset	24
5.4 Nimistö	25
6. Asemakaavan toteutus.....	26
Yhteystiedot.....	26

1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- LIITE 1. Asemakaavan seurantalomake
- LIITE 2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- LIITE 3. Kaavan laatimispäätös
- LIITE 4. Luontoselvitys
- LIITE 5. Rakennuskannan ikäjakauma
- LIITE 6. Luonnonympäristö, pinnanmuodot
- LIITE 7. Luonnosvaiheen vastineraportti
- LIITE 8. Ehdotusvaiheen vastineraportti

1.6 Lähdemateriaali

- Kaunispään asemakaava, muutos ja laajennus: Viskitien ympäristön asemakaava ja Laanilan ranta-asemakaavan uusiminen asemakaavaksi, kaavaselostusluonnos 26.3.2006 (ARKTON Suunnitteluryhmä Oy)
- Luontoselvitys 23.7.2022, Maire Puikko luontokartoittaja
- Lapin liitto: www.lapinliitto.fi

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

- Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen Viskitien alueen kaavoituksesta 26.1.2022 § 10
- Kaavoitus kuulutettiin vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin yleisesti nähtäville 28.9.2022.
- Valmisteluvaiheen kuuleminen 4.5.2023-2.6.2023.
- Ehdotusvaiheen kuuleminen 7.12.2023-12.1.2024.
- Tekninen lautakunta
- Kunnanhallitus/valtuusto

2.2 Ranta-asemakaava

Alueella on voimassa Laanilan ranta-asemakaava, joka on vahvistettu Lapin lääninhallituksessa 23.9.1974. Kaunispään asemakaavan laajentamisella on tarkoitus korvata suunnittelualueen vanha ranta-asemakaava.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Viskitien alueen ensimmäinen asemakaavoitus käynnistettiin 2006, samaan aikaan käynnistettiin myös Kaunispään etelärinteen suunnittelu. Etelärinteen kaavoitus katsottiin sen hetkisessä tilanteessa tärkeämmäksi ja vuonna 2008 päädyttiin keskeyttämään Viskitien alueen kaavoittaminen luonnosvaiheeseen.

Saariselän tonttien kysyntä on vilkasta ja vajuus lomarakennustonteista voi heijastua negatiivisesti alueen kehittymiseen matkailukeskuksena. Asemakaavan laajentamisen toteuttaminen Laanilan ranta-asemakaava-alueelle turvaa Saariselän tonttitarjontaa sekä tehostaa Viskitien ja Laanilan ympäristön käyttöä matkailu- ja lomarakentamisen alueena.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvas

Suunnittelualue on kooltaan 84.6 ha ja sijaitsee rakentamisen piirissä olevalla alueella. Lännessä ja pohjoisessa alue rajoittuu rakennettuihin asemakaava-alueisiin, idässä ja etelässä on taas rakennettu ranta-asemakaava-alue. Suunnitellut uudet rakennuspaikat sijoittuvat pääosin Viskitien ja Laanipalon asemakaava-alueen väliselle metsäiselle alueelle, jota halkoo valaistu ensilumen latu. Alueen läpi kulkeva latupohja ja maaston monipiirteisyys ohjaavat sekä rajoittavat alueen rakennuspaikkojen sijoittamista. Suunnittelualueen pohjoisosassa sijaitsee käytöstä poistettu tiepohja, jonka varteen on luontevaa sijoittaa uutta rakentamista. Alueen itäosaan, Luttojoen varteen sijoittuu Laanilan ranta-asemakaavan vanhempi lomarakennuskanta. Rakennukset sijoittuvat suurimmaksi osaksi jokiuomaan

Tyypillistä rakennuskantaa Laanilan vanhalla rantakaava-alueella.

johtavan rinteiden alaosiin ja vanhan ranta-asemakaavan rakennuskanta näkyy vain vähäisessä määrin Viskitiele. Rakentamistapa on pääosin hyvin luontoon sulautuvaa matalaa puu- ja kelorakentamista.

Alueen eteläosan rakennuskantaa.

Alueen eteläosassa sijaitsee yritysten ja yhteisöjen omistamia rakennuksia. Ainoa yleisölle avoinna oleva paikka on alueen eteläosassa sijaitseva Savottakahvila, joka toimii ravintolapalveluiden ohella tärkeänä lähtöpaikkana retkeilijöille ja hiihtäjille.

Viskitien alkupäässä sijaitseva Savottakahvila on siirretty rakennus, joka on toiminut aikanaan savottakämpänä Muoniossa.

3.1.2 Alueen nykytilan ja luonnonympäristön kuvaus

Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi luonnontilaista metsää ja suota, jonka läpi kulkee hiekkapäällysteinen Viskitie, sekä Laanilasta Saariselälle johtava ensilumenlatu. Alueen pohjoisosassa Laanilantien ja Viskitien välissä sijaitsee vanha itäpuolen liittymästä katkaistu hiekkapäällysteinen tie.

Viskitien eteläosasta lähtee retkeilyreitti/hiihtolatu itään, joka johtaa Prospektorin vanhan kaivoskämpän kautta UKK-puistoon. Kaavoitettava alue on lähes kokonaan loivaa vaaranrinnettä, jonka korkein kohta on Laanipalo keskellä suunnittelualueetta.

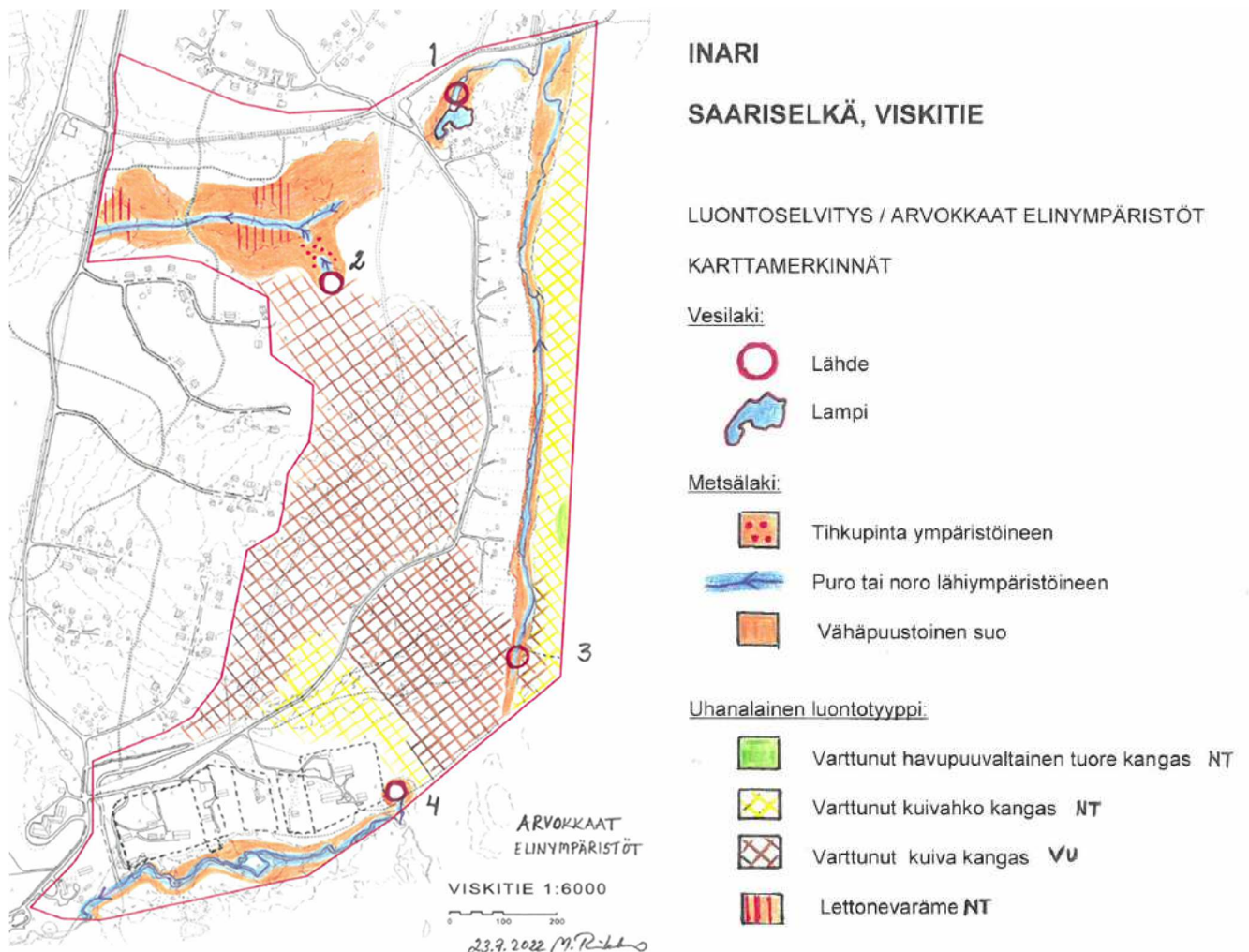
*Kuivaa kangasmetsää suunnittelualueella.
(kuva Maire Puikko)*

Alavampaa maastoa ovat alueen pohjoisosan suoalueet, Luttojoen latvapuro itäosassa sekä Laaniojan ympäristö eteläosassa aluetta. Veden virtaussuunnat osoittavat, että suunnittelualue sijaitsee vedenjakajaseudulla, koska Luttojoen latvapuro virtaa pohjoiseen, kun taas Laanioja virtaa lounaan/etelän suuntaan.

Kaavoitettavalta alueelta on laadittu luontoselvitys 23.7.2022 luontokartoittaja Maire Puikon toimesta. Puusto metsissä ja soilla on luonnontilaista ja aivan pohjoisosaa lukuun ottamatta alueen puusto koostuu 50-150 vuotiasta männyistä, joiden joukossa on myös yli 300 vuotiaita aihkeja. Pohjoisosassa puusto on nuorempaa ja harvempaa, missä kelojen ja lahopuiden määrä on vähäisempää. Koko alueella mäntyjen seassa kasvaa pensasmaisia tunturikoivuja.

Metsätyypeiltään alue on kuivaa ja kuivahkoa kangasta. Lampien ja purojen vaikutuspiiristä löytyy luhtia ja alueella sijaitsee neljä lähdealuetta. Suoalueista alueelta löytyy myös nevoja ja rämeitä.

Luontoselvityksessä kaavoitettavalta alueelta löydettiin vesilaillo suojeltuja lähteitä ja yksi lampi. Metsälaillo suojeluista kohteista alueelta löytyi vähäpuustoista suota, tihkupinta ympäristöineen sekä puro tai noro lähiympäristöineen. Luontoselvityksessä metsälakikohteina käsitellyt purot ovat suojeltuja myös vesilaillo ja niiden uoman luonnontilan vaarantaminen on kielletty (VL 3 luku 2 §). Suunnittelualueella on myös Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaisia uhanalaisia luontotyyppisiä, joista eniten alueella esiintyy varttunutta kuivaa kangasta. Alueelta löytyi myös uhanalaisuusluokituksen saaneita lajeja sekä Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kuuluvia lajeja. Luonnonsuojelulaillo rauhoitettuja lajeja ei alueella ole havaittu. (LIITE 4 JA 6)

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on rakennettua Laanilan ranta-asemakaava aluetta. Rakennuskanta sijaitsee alueen itä-, koillis- ja eteläosissa. Alueen itäosaan, Luttojoen varteen sijoittuu Laanilan ranta-asemakaavan vanhempi lomarakennuskanta ja alueen eteläosassa sijaitsee yritysten ja yhteisöjen rakennuksia. Ranta-asemakaava-alueelle on rakennettu n. 3520 k-m² ja alueen nykyinen kaavan mukainen rakennusoikeuden määrä on 4470 k-m², josta puuttuu määrittelemätön RC-korttelin osuus. Suunnittelualan pohjoisosaa rajoittaa Vanhaselän valmiiksi rakennettuun asemakaava-alueeseen. Alueen länsipuolella sijaitsee uudempi, rakennusten osalta osittain valmiiksi rakennettu Laanipalon asemakaava-alue.

Vanhimmat kaavoitettavan alueen toteutetusta rakennuskannasta ajoittuu 1960- luvulle. Alueelta löytyy kaksi Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi hankkeessa vuosina 2004-2007 määritettyä kohdetta. Viskitien alkupäässä sijaitseva Savottakahvila on vanha Muonion Kihlangista 1978 siirretty savottakämpä, joka toimii nykyisin kahvilana. Toinen LKYT-hankkeessa kartoitettu kohde on lomarakennus Ihantola Viskitien varressa. Suunnittelualan rakennuksilla ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, mutta vanhat rakennukset ovat osa alueen alkuperäistä rakennuskantaa, joka luo alueelle omaleimaisen kokonaisuuden.

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi kohteiden sijainti.

Viskitien varressa vanhat kelohirsiset rakennukset sulautuvat hyvin luontoon, ovat riittävän kaukana tiestä ja sijaitsevat korkeusasemaltaan tietä alempana, mikä häivyttää mökit hyvin maisemaan. Vanha rakentamistapa on väljää ja osalla tonteista rakentamistehokkuus jää erittäin pieneksi. (LIITE 5)

Alueen eteläosassa sijaitsee historiallisesti merkittävä kulkureitti Ruijanpolku. Museoviraston karttapalvelun mukaan, polku päättyy Savottakahvilan pihapiiriin. Suunnittelualueella ei ole havaittu valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristö- tai perinnemaisemakohteita, eikä muinaismuistolaila suojeltuja kohteita.

Viskitien varren vanhempaa lomarakennuskantaa.

Uutta rakennuskantaa Viskitien varressa.

3.1.4 Tiestö ja tekninen huolto

Kulku suunnittelualueelle tapahtuu valtatie 4:ltä, joko Saariselän eteläisestä liittymästä Laanilantietä Viskitielle tai suoraan Laanilan liittymästä. Viskitie on kaavoitettavan alueen runkotie, joka kulkee pohjois- eteläsuuntaisesti alueen läpi. Tie on osittain sorapintainen ja vaatii perusparantamisen. Alueen pohjoisosassa on osa vanhaa Viskitietä, jota pitkin on pääsy uusille kaavoitettaville rakennuspaikoille.

Suunnittelualueen pohjoisosassa Viskitien öljysorapinta vaihtuu sorapinnaksi.

Suunnittelun kohteena oleva alue kuuluu Inarin kunnan vesi- ja viemärialueeseen. Pohjoisin- ja eteläisin osa suunnittelualueesta on yhdistetty Inarin Lapin veden ylläpitämään vesi- ja viemäriverkkoon. Luttojoen varressa, alueen itäosassa, sijaitsee vesijohto ja käytöstä poistettu jätevesilinja. Uusi viemäri- ja vesijohtolinjan runkolinja tullaan rakentamaan Viskitien varteen. Kaavan rakentamisen yhteydessä vesi- ja viemärintilinjat sekä sähköverostot laajennetaan kattamaan koko suunnittelualueen tarpeet.

3.1.5 Maanomistus

Laanilan ranta-asetakaavan 23 tontista 14 on yksityisessä omistuksessa, loput tonteista on Suomen valtion omistuksessa ja metsähallituksen hallinnoimia. Suunnittelu koskee valtion omistamaa kiinteistöä 148-893-0104-0001 LAANILA sekä yksityisiä lomarakennustontteja.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Kuntien kaavoituksessa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja niiden toteuttamista on edistettävä. Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

2. tehokas liikennejärjestelmä

3. terveellinen ja turvallinen elinympäristö

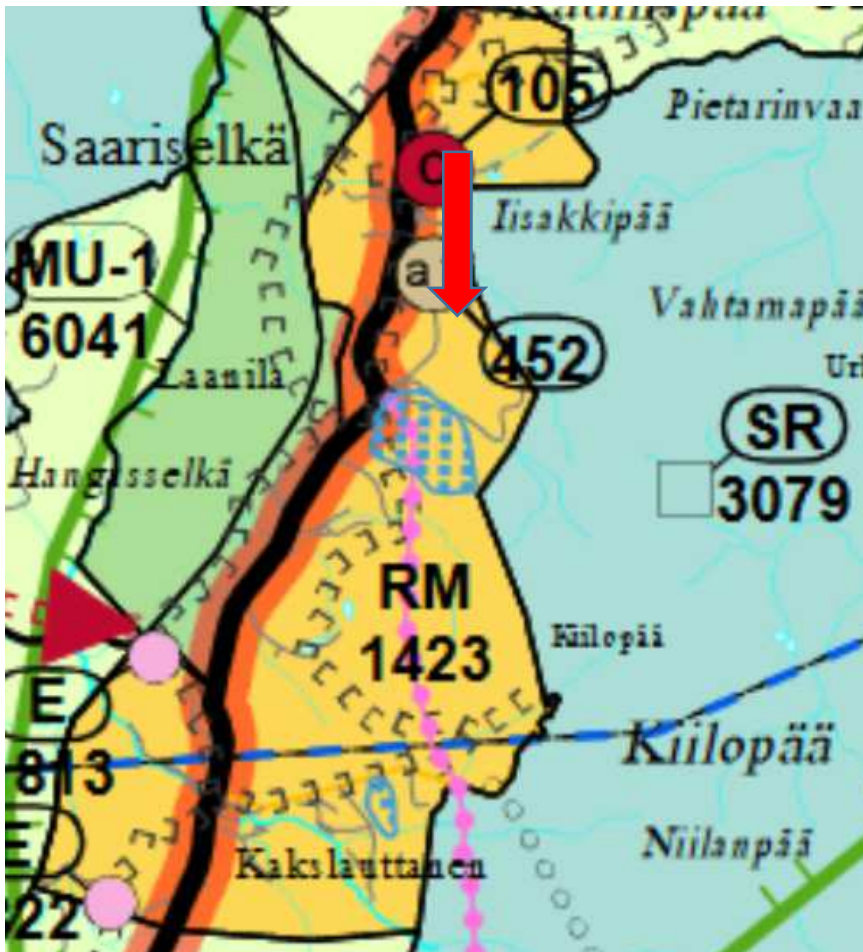
4. elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

5. uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2.2 Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa.

Pohjois-Lapin maakuntakaavan on valtioneuvosto vahvistanut 27.12.2007.

Maakuntakaavassa suunnittelualueen pääkäyttömerkintä on **RM**; *matkailupalveluiden alue*. Alueen läheisyydessä on valtatie 4, joka kuuluu jäämeren käytävään.

Ivalo-Saariselkä on osoitettu kaavassa matkailun vetovoima-alueeksi; **mv**.

Inarin kunta kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen **sa**.

Lisäksi alueen eteläosassa sijaitsee **tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue** sekä **kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävä tie tai reitti**(Ruijanpolku).

Lapin liiton maakuntakaavatyön alla on nyt Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040.

Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotus 2040 oli

viranomaislausunnoilla 15.5.-30.6.2023. Lapin liiton hallitus hyväksyi 30.10.2023 vastineet Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotuksesta 2040 saatuihin viranomaislausuntoihin ja päätti asettaa kaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 12 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville **7.12.2023-16.1.2024** sekä varata osallisille tilaisuuden muistutusten tekemiseen. Kaavan on tarkoitus olla valmis keväällä 2024.

Uudessa Pohjois-Lapin maakuntakaavassa suunnittelualueeseen kohdistuu seuraavat merkinnät- ja määräykset:

RM (1423), Saariselkä: MATKAILUPALVELUIDEN ALUE/KOHDE

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalvelujen alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakylä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua ja majoitusta palvelevia toimintoja.

MV (8402), Vuotso-Saariselkä-Ivalo: MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.

LK: JÄÄMEREN KÄYTÄVÄ

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä.

Inarin kunta kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen **sa**.

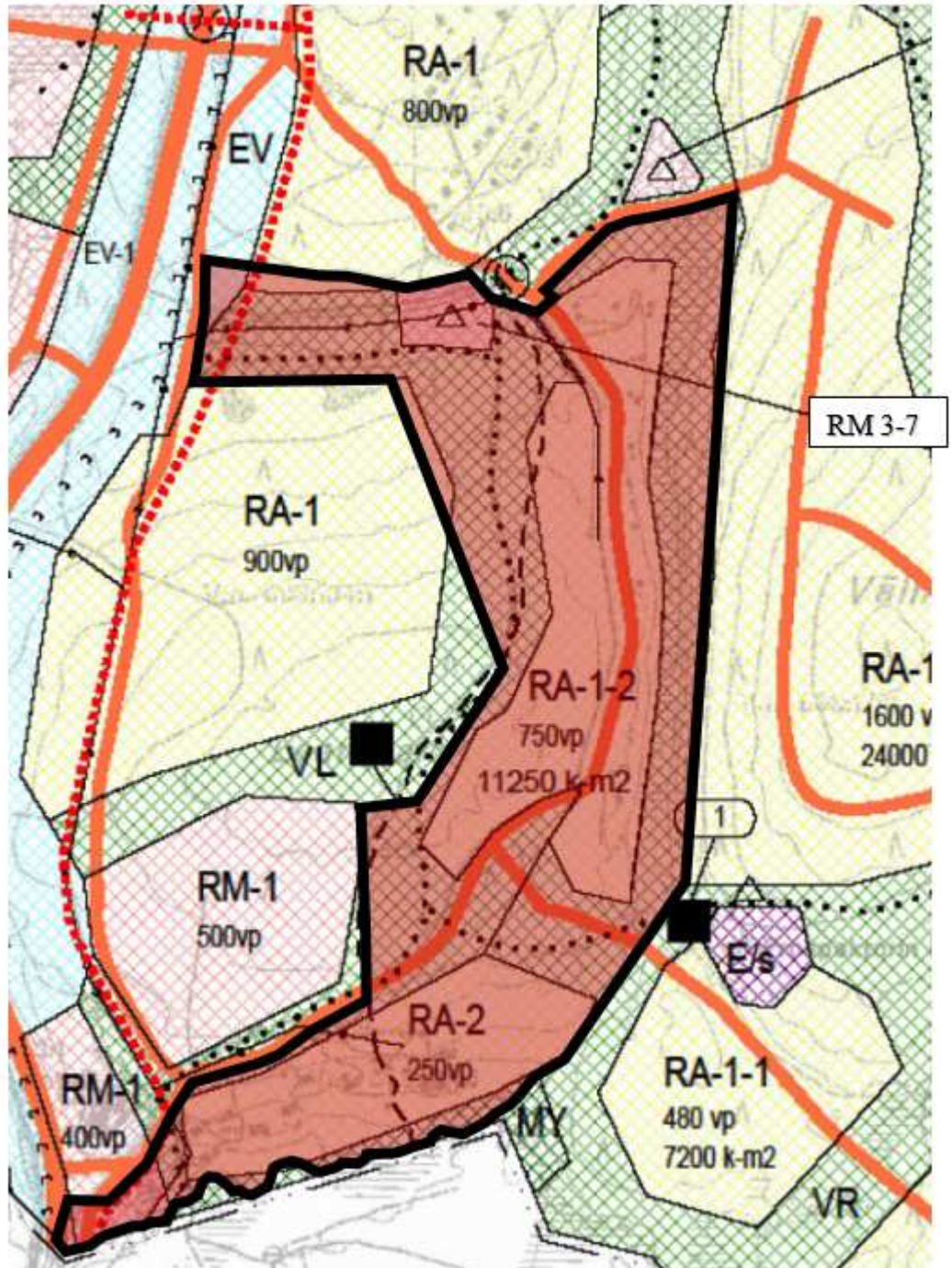
Lisäksi alueen eteläosassa sijaitsee **TÄRKEÄ TAI VEDENHANKINTAAN SOVELTUVA POHJAVESIALUE** sekä **KULTTUURIHISTORIALLISTE TAI MAISEMALLISESTI MERKITTÄVÄ TIE TAI REITTI (Ruijanpolku)**.

3.2.3 Yleiskaava

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Suunnittelualuetta koskeva Saariselän osayleiskaava on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 10.11.2011 § 57 ja kaava on tullut voimaan 28.5.2014. Yleiskaavassa suunnittelualueelle kohdistuu seuraavat kaavamerkinnät:

RA-1-2: *Tiiviin loma-asutuksen korttelialue*
RA-2: *Loma-asuntojen alue*
RM- 1: *Matkailupalveluiden alue*
RM- 3-7: *Matkailun ohjelmapalvelualue*
VL: *Lähivirkistysalue*
VR: *Retkeily- ja ulkoilualue*

Reiteistä yleiskaavaan on merkitty ulkoilureittilinjaus, joka on varattu ensilumenladulle sekä itään UKK-puistoon johtava, Prospektorin kaivoksen kautta kulkeva reitti. Yleiskaavaan on merkitty myös Ruijanpolun reittilinjaus.

Yleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu rakennusoikeutta 11 250 k-m² +250 vp + osa 400 vp:sta, yhteensä n. 16 995 k-m².

3.2.4 Ranta-asemakaava

Suunnittelualuetta koskeva Laanilan ranta-asemakaava on vahvistettu Lapin lääninhallituksessa 23.9.1974.

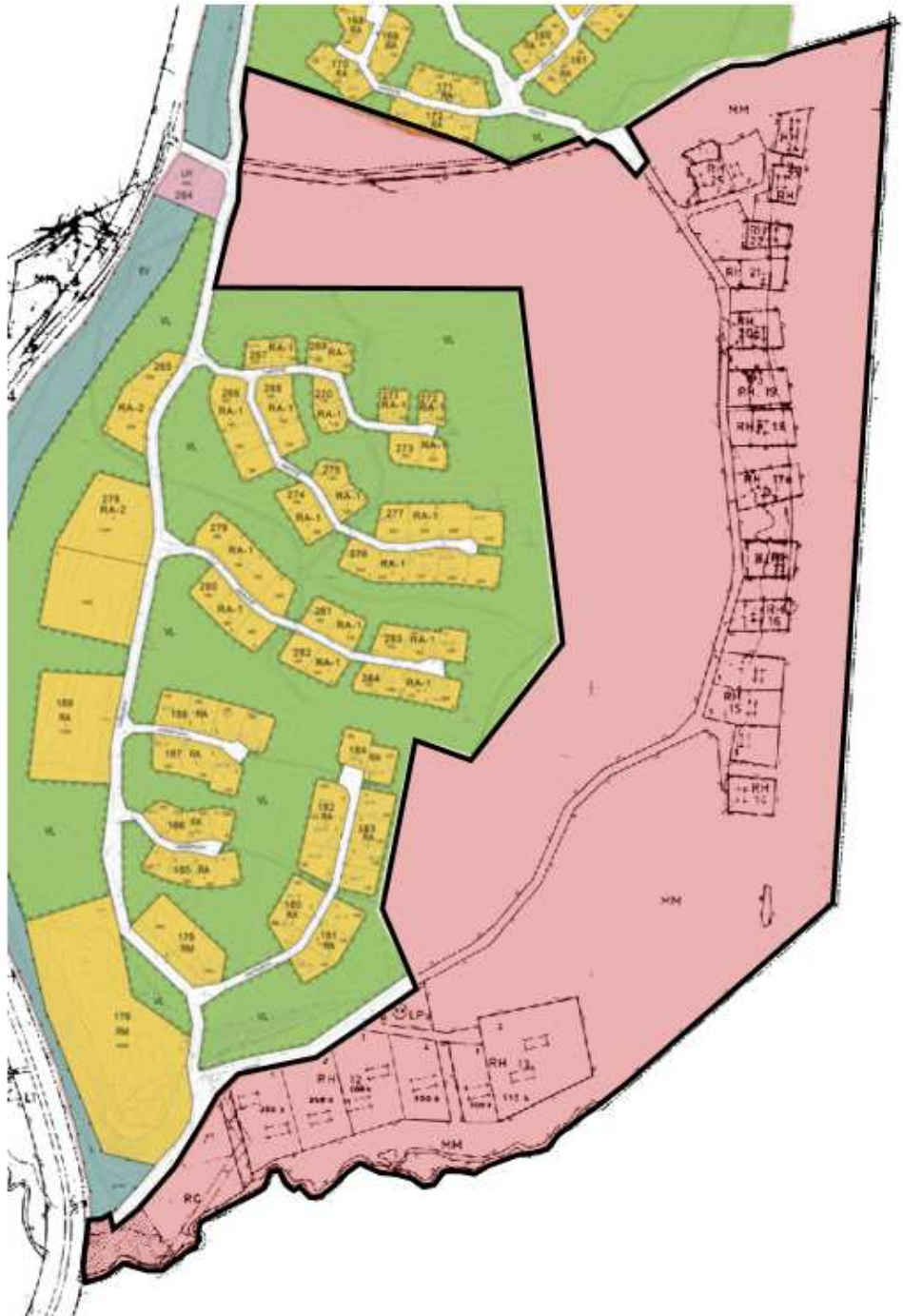
Ranta-asemakaavassa suunnittelualueelle kohdistuvat seuraavat kaavamerkinnot:

RH: *Loma asuntojen korttelialue*

RC: *Leirintäalue*

MM: *Metsätalousalue*

Laanilan ranta-asemakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu rakennusoikeutta 4470 k-m². Rakennusoikeuden määrästä puuttuu leirintäaluekorttelin (RC) rakennusoikeus, jota ei ranta-asemakaavassa ole määritetty.

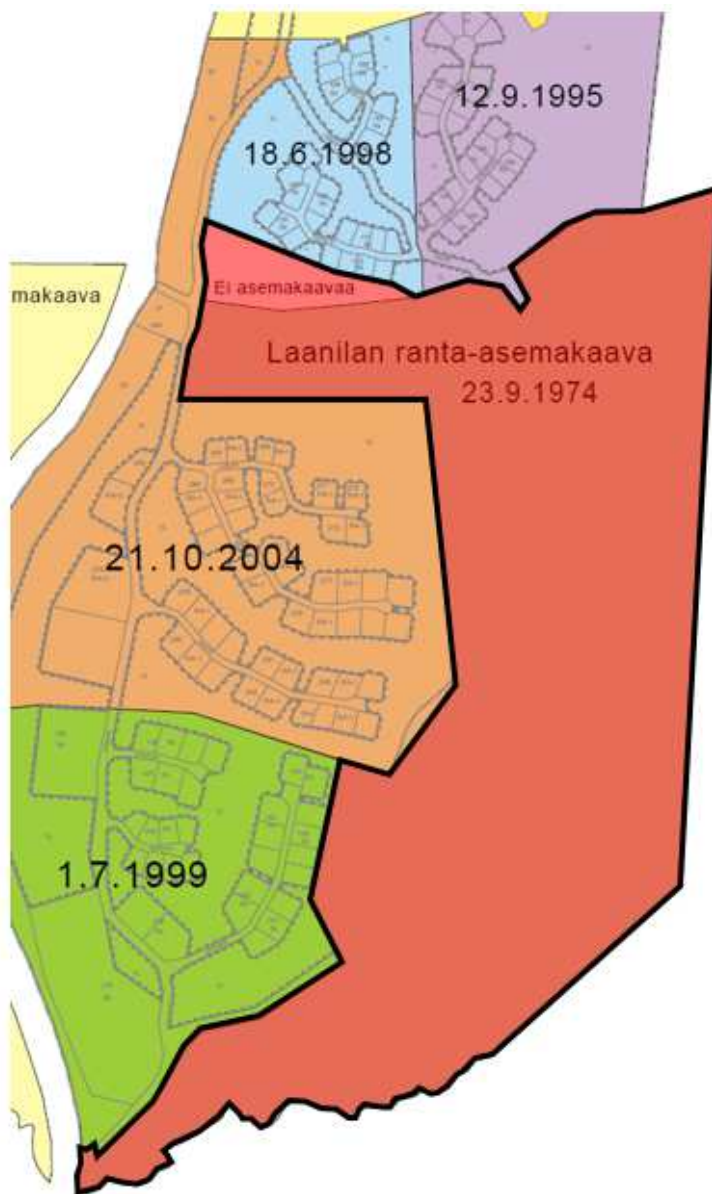
3.2.4.2 Asemakaavan ja ranta-asemakaavan toteutuminen

Laanilan ranta-asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 4570 k-m², tästä luvusta puuttuu RC-alueen määrittämätön rakennusoikeus. Koko ranta-asemakaava-alueelle on rakennettu yhteensä n. 4499 k-m². Rakennuskanta alueella on pääasiassa luontoon sulautuvaa, pienimuotoista ja matalaa kelo- sekä puurakentamista.

Suunnittelualue rajoittuu pohjoisessa ja lännessä Kaunispään asemakaava-alueisiin. Kaavoitettavan alueen pohjoispuolella sijaitsee Luttorinteen valmiiksi rakennettu asemakaava-alue. Länsipuolella sijaitsevalla Laanipalon alueella lähes kaikki rakennuspaikat ovat vuokrattuja tai lunastettuja, mutta tonteista on n.30 on rakentamatta. Molemmilla alueilla kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2.5 Lähiympäristön kaavatilanne

Muutosalueen ympäristön asemakaavat on vahvistettu 12.9.1995, 18.6.1998, 1.7.1999 ja 21.10.2004.

3.2.6 Rakennusjärjestys

Inarin kunnan rakennusjärjestys on hyväksytty kunnanvaltuustossa 26.6.2014 ja se on ollut voimassa 5.8.2014 lähtien.

3.2.7 Tehdyt selvitykset

Asemakaavoituksessa hyödynnetään yleiskaavoituksen ja aikaisemman asemakaavoituksen aikana tehtyjä selvityksiä. Alueella on tehty luontoselvitys 23.7.2022, lisäksi on tehty maast selvityksiä ja mittauksia. Alueen rakennuskannan ikäjakaumasta ja käytetystä rakennusoikeudesta on tehty selvitykset.

3.2.8 Pohjakartta

Alueen pohjakartta on ETRS GK-27 koordinaattijärjestelmässä ja kartan korkeusjärjestelmä on N2000. Inarin kunnan ylläpitämään pohjakartta-aineistoon on lisätty uudet N2000-järjestelmän mukaiset korkeuskäyrät 2020. Karttaa on täydennetty maastomittauksin kesällä 2022 sekä syksyllä 2023.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Saariselän tonttien kysyntä on vilkasta ja vajeus lomarakennustonteista voi heijastua negatiivisesti alueen kehittymiseen matkailukeskuksena. Asemakaavan laajentamisen toteuttaminen Laanilan ranta-asemakaava-alueelle turvaa Saariselän tonttitarjontaa sekä tehostaa Viskitien ja Laanilan ympäristön käyttöä matkailu- ja lomarakentamisen alueena.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen Viskitien alueen kaavoituksesta 26.1.2022 § 10.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Kaikilla, joiden oloihin tai etuihin asemakaavoitus vaikuttaa, on oikeus osallistua asemakaavoitusprosessiin ja vaikuttaa siihen osaltaan.

4.3.1 Osalliset

Maanomistajat sekä vuokraoikeuden haltijat.

Keskeisiä viranomaistahoja ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Arktisen Lapin ympäristönsuojelu
- Inarin kunnan rakennusvalvontaviranomainen
- Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen
- Saamelaismuseo Siida
- Metsähallitus

Yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Tunturiverkko Oy
- Inarin Lapin Vesi Oy
- Ivalon paliskunta
- Inarin luonnonystävät
- Saamelaiskäräjät
- Paliskuntain yhdistys

4.3.2 Vireilletulo

Kaavoitus kuulutettiin vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin yleisesti nähtäville 28.9.2022.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Kaavoituksen vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta kuulutettiin 28.9.2022 lehdessä ja Inarin kunnan internet-sivulla. Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille sekä muille osallisille asiasta tiedotettiin kirjeitse tai sähköpostitse.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olosta kuulutettiin 4.5.2023 lehdessä ja Inarin kunnan internet-sivuilla. Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille sekä muille osallisille asiasta tiedotettiin kirjeitse tai sähköpostitse.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kuulutettiin 7.12.2023 lehdessä ja Inarin kunnan internet-sivuilla. Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille sekä muille osallisille asiasta tiedotettiin kirjeitse tai sähköpostitse.

Asiakirjat asetettiin nähtäville myös Inarin kunnantalon tekniselle osastolle sekä internetin sivuille www.inari.fi Palvelut – tekniset palvelut – kaavoitus – vireillä olevat kaavat – asemakaavat.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavaluonnos lähetettiin tiedoksi keskeisille viranomaisille ja yhteisöille.

Kaavaehdotuksen tullessa yleisesti nähtäville keskeisiltä viranomaistahoilta ja yhteisöiltä pyydettiin lausunnot.

Viranomaisneuvotteluja pidetään tarvittaessa.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Suunnittelualueen asemakaavoitus käynnistettiin 2006, mutta kaavoitus keskeytettiin luonnosvaiheeseen 2008. Viskitien alueen kaavoituksen keskeyttämisen syy oli Kaunispään etelärinteen suunnittelu, jonka katsottiin menevän sen hetkisessä tilanteessa Viskitien suunnittelun edelle.

Viime vuosina Saariselän tonttien kysyntä on vilkasta ja vajaus vapaista lomarakennustonteista voi heijastua negatiivisesti Saariselän kehittymiseen matkailukeskuksena. Asemakaavan laajentaminen Laanilan ranta-asemakaava-alueelle turvaa Saariselän tonttitarjontaa sekä tehostaa Viskitien ja Laanilan ympäristön käyttöä matkailu- ja lomarakentamisen alueena.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot

LAAJENNETTU ASEMAKAAVA-ALUE

MUUTETTAVA RANTA-ASEMAKAAVA

Vaihtoehtona on jättää Lapin lääninhallituksessa 23.9.1974 vahvistettu Laanilan ranta-asemakaava voimaan ja pitää alueen rakentaminen pienimuotoisena.

4.6 Mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

4.6.1 Valmisteluvaihe

Lausuntopyyntö lähetettiin Lapin Ely-keskukselle, Lapin liitolle, Saamelaismuseum Siidalle, Tunturiverkko Oy:lle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, Metsähallitukselle, Arktisen Lapin ympäristönsuojelulle, Inarin Luonnonystävät ry:lle, Saamelaiskäräjille, Ivalon paliskunalle ja Inarin kunnan rakennusvalvonta- sekä terveydensuojeluviranomaiselle.

Lausunnon antoivat; Lapin Ely-keskus, Lapin Liitto, Saamelaismuseum Siida, Saamelaiskäräjät, Ivalon paliskunta ja Metsähallitus. Inarin Lapin Vesi Oy, Inarin kunnan terveydensuojelu- sekä ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittivat, että kaavaehdotuksesta ei ole lausuttavaa. Huomautuksia kaavaluonnoksesta tuli määräajassa 10 kappaletta.

Tiivistetyt lausunnot sekä huomautukset ja niihin annetut vastineet löytyvät liitteenä olevasta luonnosvaiheen vastineraportista.

4.6.2 Ehdotusvaihe

Lausuntopyyntö lähetettiin Lapin Ely-keskukselle, Lapin liitolle, Saamelaismuseo Siidalle, Tunturiverkko Oy:lle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, Metsähallitukselle, Arktisen Lapin ympäristönsuojelulle, Inarin Luonnonystävät ry:lle, saamelaiskäräjille, Ivalon paliskunnalle, Paliskuntain yhdistykselle ja Inarin kunnan rakennusvalvonta- sekä terveydensuojeluviranomaiselle.

Lausunnon antoivat; Lapin Ely-keskus, Lapin liitto, Saamelaismuseo Siida ja Paliskuntain yhdistys. Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen ilmoitti, että kaavaehdotuksesta ei ole lausuttavaa. Muistutuksia kaavaehdotuksesta tuli määräajassa 4 kappaletta, joista yksi vedettiin myöhemmin pois.

Tiivistetyt lausunnot sekä muistutukset ja niihin annetut vastineet löytyvät liitteenä olevasta ehdotusvaiheen vastineraportista.

5. Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

5.1.1 mitoitus

Suunnittelualan pinta-ala on 84,67 ha, josta

- loma- ja matkailupalveluiden korttelialueita: 24,01 ha
- lähivirkistysalueita: 54,01 ha
- yleisiä tie- ja pysäköintialueita: 0,82 ha
- erityisalueita 0,16 ha
- vesialueita: 0,33 ha
- katualueita: 5,35 ha

Kaavoitettavan alueen rakennusoikeus on yhteensä 19 440 k-m² ja rakennuskortteleiden keskimääräinen tehokkuusluku $e = 0.08$.

5.2 Kaavan vaikutukset

5.2.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan

Laanilan ranta-asemakaavan muuttaminen asemakaavaksi tiivistää Saariselän lomarakentamista ja parantaa Viskitien alueen käyttömahdollisuuksia loma- ja matkailurakentamisen alueena. Rakentaminen vaikuttaa Viskitien lähiympäristöön jonkin verran, viheralueet ja maastonmuodot kortteleiden ympärillä vähentävät rakennusten näkymistä ympäröivään maisemaan.

Lisäys yleiskaavassa osoitettuun rakennusoikeuteen tarkoittaa n. 163 vuodepaikkaa (2445 k-m²). Rakennusoikeuden lisäys kohdistuu osittain vanhoille, aikaisemmin rakennetuille rakennuspaikoille, mikä vähentää uusien rakennuskortteleiden määrää sekä ympäristölle ja taajamakuvalle aiheutuvia vaikutuksia. Kaavamerkinnöin ja –määräyksin uudisrakentamisen vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan pidetään vähäisinä.

5.2.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luontoselvityksessä kaavoitettavalta alueelta löydettiin vesilailla suojeltuja lähteitä, puroja sekä lampi. Metsälailla suojeluista kohteista alueelta löytyi vähäpuustoista suota, tihkupinta ympäristöineen sekä puro tai noro lähiympäristöineen. Vesilaissa suojeltujen kohteiden säilymistä on turvattu kaavamääräyksillä ja suojelukohteet on jätetty rakentamisalueiden ulkopuolisille lähivirkistysalueille. Metsälaissa määritetyt erityisen tärkeät elinympäristöt sijaitsevat myös rakentamiseen varattujen alueiden ulkopuolella. (Asemakaavan mukaisilla lähivirkistysalueilla ei sovelleta metsälakia.)

Suomen uhanalaisuusluokituksen 2018 mukaisien luontotyyppien sekä uhanalaisuusluokituksen saaneiden lajien säilymistä turvataan laajoilla viheralueilla. Arvokkaiden luontotyyppien säilymistä tehostetaan myös kaavamerkinnoilla sekä -määräyksillä. Rakentamiseen varatuilla alueilla kaavamääräyksillä ohjataan säästämään puustoa ja aluskasvillisuutta.

Alueella ei ole havaittu luonnonsuojelulailla suojeltuja lajeja.

5.2.3. Vaikutukset liikenteeseen

Suunnittelualue tukeutuu Saariselän matkailukeskuksen palveluihin ja tämä lisää liikennettä Laanilasta keskustaan. Alueelle ei kuitenkaan osoiteta isoja loma- tai matkailurakennus keskittymiä, joten rakentamisvaiheen jälkeen liikennemäärät pysyvät maltillisina. Viskitien käytön lisääntyminen edellyttää tien kunnostamista, jotta liikennöinti alueella on sujuvaa ja turvallista.

5.2.4 Vaikutukset kulttuuri - ja arkeologiseen ympäristöön

Vanhimmat kaavoitettavan alueen toteutetusta rakennuskannasta ajoittuu 1960- luvulle. Alueelta löytyy kaksi Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi hankkeessa vuosina 2004-2007 määritettyä kohdetta. Viskitien alkupäässä sijaitseva Savottakahvila on vanha Muonion Kihlangista 1978 siirretty savottakämppä, joka toimii nykyisin kahvilana. Toinen LKYT-hankkeessa kartoitettu kohde on lomarakennus Ihantola Viskitien varressa. Vaikka hankkeessa kartoitetuilla rakennuksilla ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa on Savottakahvilan rakennus tunnettu perinteinen Laanilan ”maamerkki”, jonka säilymistä turvataan erillisellä suojelumerkinnällä.

Asemakaavan laajennuksessa Viskitien varren vanhat rakennuspaikat säilytetään kooltaan väljinä ja rakennusoikeutta lisätään maltillisesti, jotta alueen yleisilme säilyisi.

Alueella ei ole havaittu muinaismuistolaila suojeltuja kohteita.

5.2.5 Vaikutukset maisemaan

Rakennusten korkeutta ja väritystä säädellään kaavamääräyksiin, tästä johtuen rakentamisen vaikutukset kaukomaisemaan jäävät vähäisiksi. Viskitien varressa oleva rakentaminen ohjataan kaavamerkinnällä rakennuspaikkojen takaosaan, tällä pyritään säilyttämään tienvarren metsäistä maisemaa.

Suunnittelualue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

5.2.6 Vaikutukset virkistykseen ja reitistöön

Suunnittelualueella sijaitsee Saariselän tärkeä runkoreitti, ensilumenlatu, joka kulkee koko kaava-alueen läpi pohjois- etelä suuntaisesti. Lähivirkistysalueella sijaitseva ensilumenlatu ei risteä uusien katujen kanssa, joten reitin käyttöön asemakaavan laajentaminen ei vaikuta. Muita ulkoilureittejä alueella ovat Kaunispään huipulta Laanilaan kulkeva talvikävelyreitti ja UKK-puistoon johtava Prospektori-reitti, jotka sijaitsevat myös lähivirkistysalueilla. Alueen eteläosassa sijaitsevalle moottorikelkkareitille on varattu alue matkailua palvelevan rakennuskorttelin ja yleisen pysäköintialueen väliselle alueelle.

Laanilan alueen reitistöt ovat helposti saavutettavissa asemakaavan laajennusalueen uusilta tonteilta, tällä on positiivinen vaikutus reittien käyttöasteeseen. Laanilan eteläosassa on varsinkin keväisin vajuasta pysäköintipaikoista, uudet pysäköinnille varatut alueet helpottavat reiteille siirtyvien pysäköintiä sesonkiaikoina.

5.2.7 Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin

Asemakaavan laajennus parantaa nykyisen Laanilan ranta-asemakaava-alueen hyödyntämistä loma- ja matkailurakentamisen alueena. Lisääntyvällä alueella viipyvien matkailijoiden määrällä on positiivinen vaikutus Saariselän matkailukeskuksen palveluiden kysyntään ja kasvava vuodepaikkojen määrä avaa uusia mahdollisuuksia Laanilan lähipalveluiden kehittämiseksi.

Suunniteltu rakentaminen tapahtuu jo olemassa olevan lomarakentamiseen varatun alueen vaikutuspiirissä. Kaavamääräyksillä, yhtenäisillä viheralueilla sekä suojelumerkinnöillä vähennetään poronhoidolle aiheutuvia haittoja.

5.2.8 Vaikutukset kunnallistekniikkaan

Suunnittelun kohteena oleva alue kuuluu Inarin kunnan vesi- ja viemärialueeseen. Kaavan rakentamisen yhteydessä vesi-, viemäri- sekä sähköverkostot laajennetaan kattamaan koko asemakaavan laajennusalue.

Vanhat lomamökit ilman vesikäymälää veloitetaan liittymään vesi- ja viemäriverkostoon ainoastaan siinä tapauksessa, että niihin lisätään muutostöiden yhteydessä vesikäymälä ja peseytymistilat.

5.2.9 Vaikutukset hulevesien hallintaan

Kaavamääräyksillä edellytetään huomioimaan rakentamisessa maaston luonnolliset valumareitit sekä säilyttämään rakennuspaikojen rakentamattomat osat luonnontilaisina. Maaperään imeytymättömät hulevedet tulee ohjata hallitusti katujen kuivatusojiin tai viheralueille. Kaavamääräys edellyttää, että rakennuslupa-asiakirjoihin tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma.

5.3 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat suunnittelualueella tukien kestävästä liikkumisesta tiivistäen Laanilan aluetta matkailu- ja lomarakentamisen alueena. Olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuminen edistää toimivan yhdyskunnan ja kestävästä liikkumisesta periaatteita. Tiiviisti sijoitetut vapaa-ajan alueet edistävät kävelyn ja pyöräilyn hyödyntämismahdollisuuksia, joilla on suora yhteys vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen yhdyskuntakehitykseen.

Hulevesien käsittelyä ja rakentamistapaa koskevilla kaavamääräyksillä edistetään sään ääri-ilmiöihin varautumista.

Suojelumerkinnöillä edistetään luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Laajat rakennuspaikkoja halkovat viheralueet turvaavat virkistyskäytön ja ekologisten yhteyksien kannalta arvokkaiden aluekokonaisuuksien säilymistä sekä turvaavat viheralueverkon jatkuvuutta. Reittejä koskevilla kaavamääräyksillä tuetaan virkistysalueita yhdistäviä laajempia kokonaisuuksia.

5.3.1 Suhde maakuntakaavaan

Suunnittelualue on maakuntakaavassa merkinnällä RM; matkailupalveluiden alue.

Asemakaavamuutos toteuttaa Pohjois-Lapin maakuntakaavaa sekä uutta ehdotusvaiheessa olevaa Pohjois-Lapin maakuntakaavaa 2040.

5.3.2 Suhde yleiskaavaan

Suunnittelualue on varattu yleiskaavassa tiiviin lomarakentamisen sekä matkailupalveluiden rakentamisalueeksi. Maltillisella rakennusoikeuden nostamisella (2444 k-m²) suhteessa yleiskaavaan pyritään hyödyntämään Laanilan aluetta tehokkaammin matkailu- ja lomarakennusalueena sekä vastaamaan Saariselän matkailukeskuksen tonttien kysyntään.

Yleiskaavasta poiketen Kammitien ja Laanilantien varteen on sijoitettu muutamia rakennuspaikkoja vanhan rakennetun tieuran varteen ja osin tien päälle. Ympärillä sijaitsevien vanhempien lomarakennusalueiden johdosta alue soveltuu hyvin loma- ja matkailua palvelemaan rakentamiseen. Kammitien sekä Laanilantien varren rakentamiseen varatuilla alueilla ei sijaitse arvokkaita elinympäristöjä ja aluetta ympäröi yhtenäinen jatkuva viheralue.

Asemakaavan muutos on 28.5.2014 lainvoimaan tulleen Saariselän osayleiskaavan linjausten mukainen.

5.5 Kaavamerkinnot ja määräykset

ASEMAKAAVAMERKINNÄT:

	Loma-asuntojen korttelialue. Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden enintään kahden loma-asuntohuoneiston loma-asuntorakennuksen sekä erillisen autotalli-talousrakennuksen.
	Loma-asuntojen korttelialue. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään kaksi yhden loma-asuntohuoneiston loma-asuntorakennusta sekä erillisen autotalli-talousrakennuksen.
	Loma-asuntojen korttelialue.
	Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.
	Lähiyrittäjäalue.
	Yleisen tien alue.
	Yleinen pysäköintialue.
	Yhdyskuntateknistä huoltoon palvelevien rakennusten ja laitojen alue.
	Vesialue.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
	Korttelin numero.
	Ohjeellisen tontin numero.
	Kadun, tien, katuaukion, torin, pulston tai muun yleisen alueen nimi.
	Rakennusoikeus kerrosalanellömetreinä.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan suurimman kerroksen rakennusalaista saa käyttää ulakon tasolla rakennuksen kerrosalaan luettavaksi tilaksi.
	Rakennusala.
	Katu.
	Ulkoliuretti.
	Kadun tai liikennealueen rajoittava ulkoliuretti.
	Ajoyhteys.
	Ohjeellinen jalankululle varattu alueen osa.
	Mootonkeikkaliuretti.
	Merkittävä historiallinen kukkuretti. Ruijjanpolun säilymistä ei saa vaarantaa. Polun kunnostus, valaistus ja muut vastaavat toimet tulee toteuttaa erillisen suunnitelman perusteella.
	Suojeltava rakennus. Paikallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa. Rakennuksen ulkoasua koskevista muutoksista on pyydettävä museoviraston lausunto.
	Luonnontilainen lähde tai lampi. Kohteen luonnontilan vaarantaminen on kielletty vesilaissa.
	Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.
	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueella on vesilaissa suojeltuja luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia puroja, joiden luontoarvoja ei saa vaarantaa tai heikentää.
	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueella on uhanalaisia luontotyyppisiä, joiden säilymistä ei saa vaarantaa.

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET:

Yleiset määräykset:

Pelastusreitit tulee toteuttaa siten, että hälytysajoneuvot pääsevät tarvittaessa uloskäyntien ja varateiden läheisyyteen.

Maaston luonnolliset valumavesireitit tulee huomioida rakentamisessa. Luonnonmukaisesti maaperään imeytymättömät hulevedet tulee ohjata hallitusti katujen kuivatusojiin tai viheralueille. Uudisrakennusten rakennuslupa-asiakirjoihin tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma.

Pohjavesialueella tapahtuvaa rakentamista ja muuta maankäyttöä rajoittavat vesilain 3. luvun 2§ pohjaveden muuttamiskielto ja ympäristönsuojelulain 17§ pohjaveden pilaamiskielto. Alueella on kielletty pohjavesien kannalta haitallisten aineiden varastointi. Jätevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Rakentaminen, ojitukset ja maan kaivaminen on tehtävä siten, ettei siitä aiheudu pohjaveden laatu muutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen.

Rakennuspaikkojen rakentamattomat osat on säilytettävä ja hoidettava luonnonmukaisina.

Alueen valaistus kortteleissa ja tiealueilla tulee suunnitella siten, että valaistus ei häiritse maisemassa. Valaisimien suunnattavuuteen ja hajavalon määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Rakennusten perustaminen:

Rakennukset on perustettava maaston mukaisesti, maastoa muokkaavia huomattavia pengerryksiä ei sallita. Maaperän rakennettavuus on selvitettävä ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Rakentamistapa:

Rakentamisen tulee sopeutua ympäristöönsä. Rakennukset ja muut rakennelmat kuten lipputangot eivät saa nousta vallitsevan puuston yläpuolelle.

Korttelit on rakennettava yhtenäisellä tyylillä. Kattotyypinä on harjakatto, jonka kaltevuus tulee olla vähintään 1:3. Kattokaltevuuden ja kerroskorkeuden tulee olla kortteleittain tai ryhmittäin yhtenäisiä. Julkisivumateriaalina tulee käyttää joko puuta tai puuta ja luonnonkiveä. Julkisivun pääasiallinen väri tulee olla tumma. Katteen tulee sointua maastoon ja kaukomaisemaan, mistä syystä katon värin on oltava tummanharmaa tai musta.

Tarpeetonta maaperän rikkomista, kasvillisuuden poistoa ja puiden kaatamista tulee välttää. Maastoon rakennusaikana tulleet vauriot tulee korjata ympäröivän maaston mukaiseksi esim. siirtokunttapeitteillä. Rakennuspaikkoja ei saa aidata.

5.4 Nimistö

Asemakaavan laajennuksessa muodostuvat uudet kadut ja kadunosat:

- VISKITIE
- KAMMITIE
- ROMMIKUJA
- NAUKKU
- MALLASTIE
- TISLAAJANTIE
- HUIKKA
- NÄKÄRÄ
- PERONIUKSENTIE

6. Asemakaavan toteutus

Asemakaavan mukainen rakentaminen voidaan aloittaa kaavan laajennuksen saatua lainvoiman.

Yhteystiedot

Inarin kunta
Tekninen osasto
Piiskuntie 2
99800 Ivalo
kaavoitus@inari.fi

Mika Roininen
kaavasuunnittelija
0400-943534

Ivalossa 23.1.2024

Mika Roininen
kaavasuunnittelija

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	148 Inari	Täyttämispvm	22.11.2023
Kaavan nimi	Kaunispään asemakaavan laajennus; Viskitie		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	28.09.2022
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	148
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	84,6740	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	84,6740
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	84,6740	100,0			84,6740	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	54,0125	63,8			54,0125	
R yhteensä	24,0081	28,4			24,0081	
L yhteensä	6,1678	7,3			6,1678	
E yhteensä	0,1603	0,2			0,1603	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	0,3253	0,4			0,3253	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]

Yhteensä				
----------	--	--	--	--

Alamerkinnyt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	84,6740	100,0			84,6740	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	54,0125	63,8			54,0125	
VL	54,0125	100,0			54,0125	
R yhteensä	24,0081	28,4			24,0081	
RA-1	10,6482	44,4			10,6482	
R-4	5,3497	22,3			5,3497	
RA	4,2587	17,7			4,2587	
RM	3,7515	15,6			3,7515	
L yhteensä	6,1678	7,3			6,1678	
Kadut	5,3472	86,7			5,3472	
LT	0,1978	3,2			0,1978	
LP	0,6228	10,1			0,6228	
E yhteensä	0,1603	0,2			0,1603	
E	0,1603	100,0			0,1603	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	0,3253	0,4			0,3253	
W	0,3253	100,0			0,3253	

KAUNISPÄÄN ASEMAKAAVAN LAAJENNUS;

VISKITIE

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

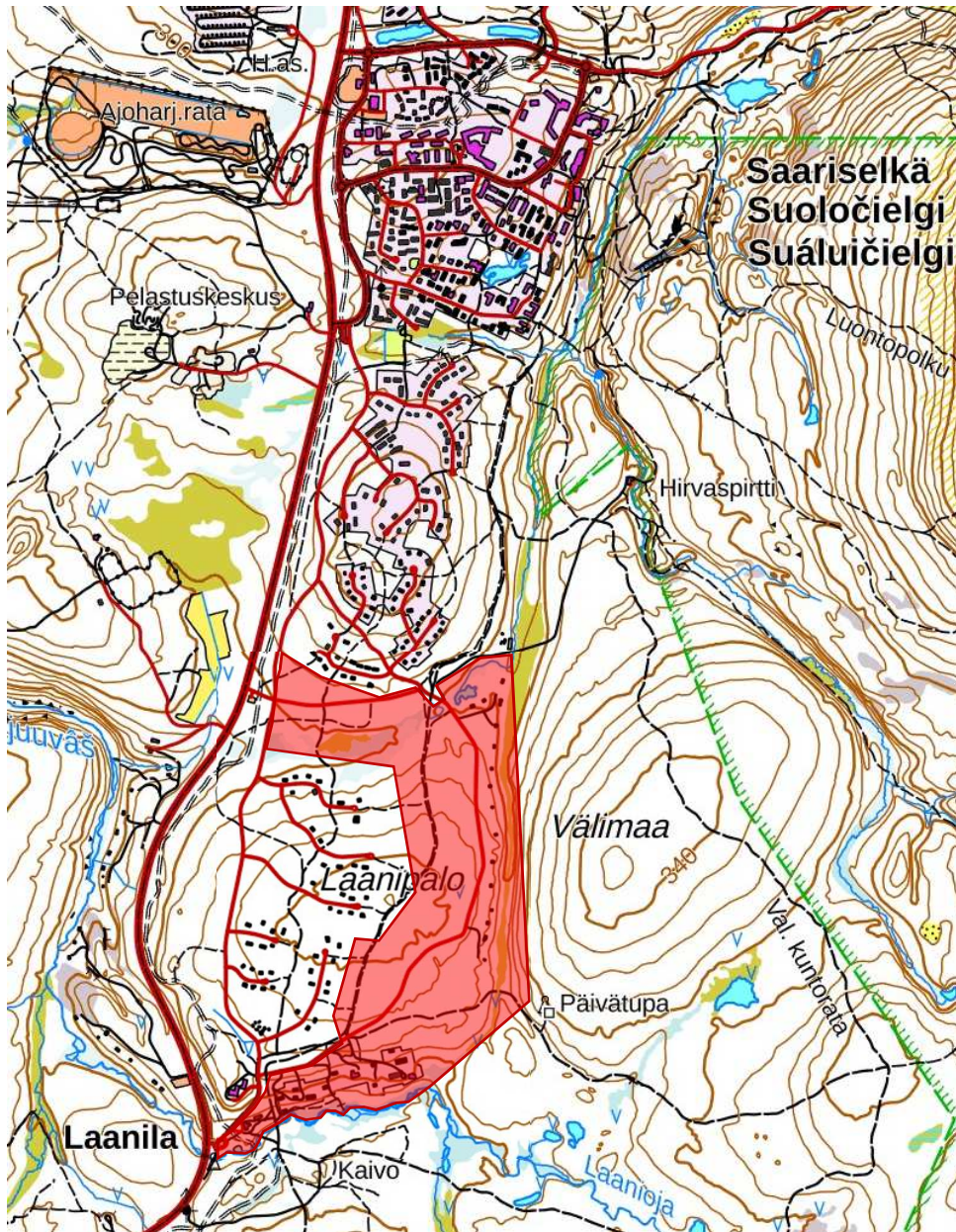
Inarin kunta
Tekninen osasto
Kaavoitus
21.11.2023

Yleistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään suunnitteluprosessin aikana.

Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Saariselän tunturikeskuksen eteläpuolella, Vanhaselän ja Laanilan välisellä alueella. Etäisyys Saariselän keskustaan on n. 2,5 km.

Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet

Suunnittelualueen asemakaavoitus käynnistettiin 2006, mutta kaavoitus keskeytettiin luonnosvaiheeseen 2008. Viskitien alueen kaavoituksen keskeyttämisen syy oli Kaunispään etelärinteen suunnittelu, jonka katsottiin menevän Viskitien suunnittelun edelle.

Saariselän tonttien kysyntä on vilkasta ja vajuus lomarakennustonteista voi heijastua negatiivisesti Saariselän kehittymiseen matkailukeskuksena. Asemakaavan laajentamisen toteuttaminen Laanilan ranta-
asemakaava-alueelle turvaa Saariselän tonttitarjontaa sekä tehostaa Viskitien ja Laanilan ympäristön käyttöä matkailu- ja lomarakentamisen alueena.

Suunnittelun lähtökohdat ja suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä kuntien kaavoituksessa. Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

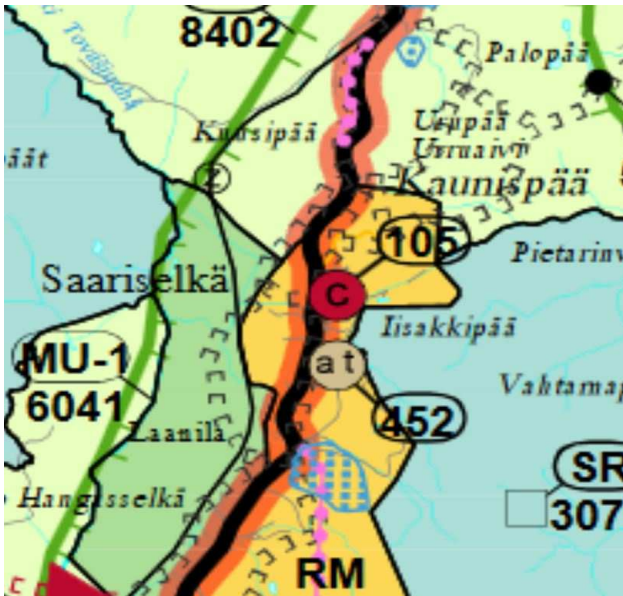
2. tehokas liikennejärjestelmä

3. terveellinen ja turvallinen elinympäristö

*4. elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä
luonnonvarat*

5. uusiutumiskykyinen energiahuolto

Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa.

Pohjois-Lapin maakuntakaavan on valtioneuvosto vahvistanut 27.12.2007.

Maakuntakaavassa suunnittelualueeseen kohdistuu kaavamerkinnät;

RM; matkailupalveluiden alue

mv; matkailun vetovoima-alue

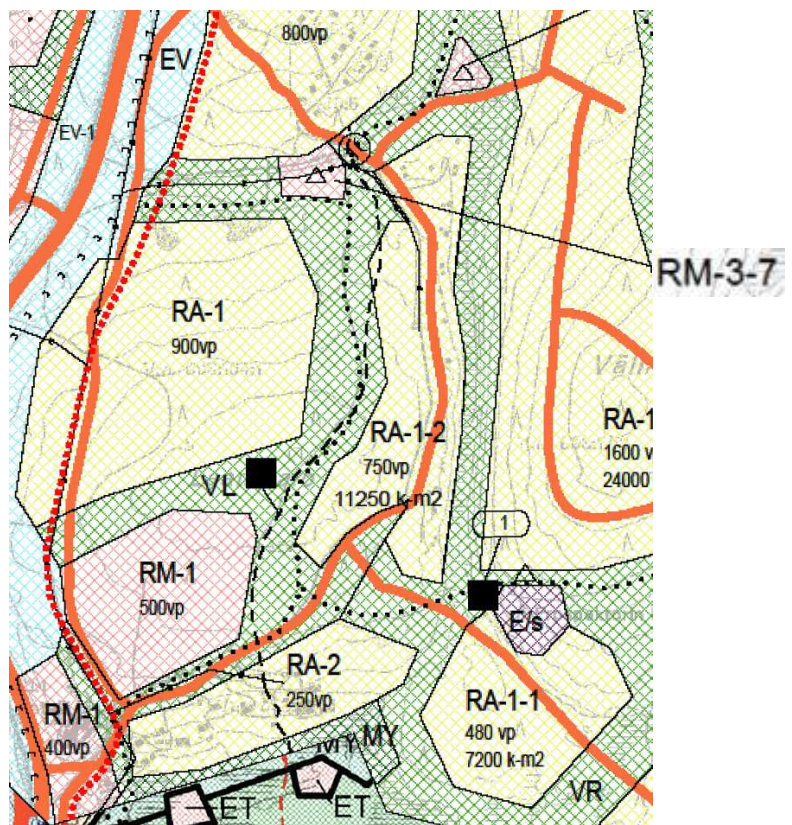
sa; saamelaiden kotiseutualue

Alue kuuluu jäämeren käytävään ja sen läheisyydessä on valtatie 4.

Lapin liiton maakuntakaavatyön alla on nyt Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040. Vuonna 2017 aloitettu Pohjois-Lapin maakuntakaava piirtää suuntaviivoja pohjoisimmalle Lapille pitkälle tulevaisuuteen, vuoteen 2040. Kaavan on tarkoitus olla valmis keväällä 2024. Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 koskee Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kuntia. Maakuntakaava kumoaa voimaantullessaan nykyisen Pohjois-Lapin maakuntakaavan.

Yleiskaava

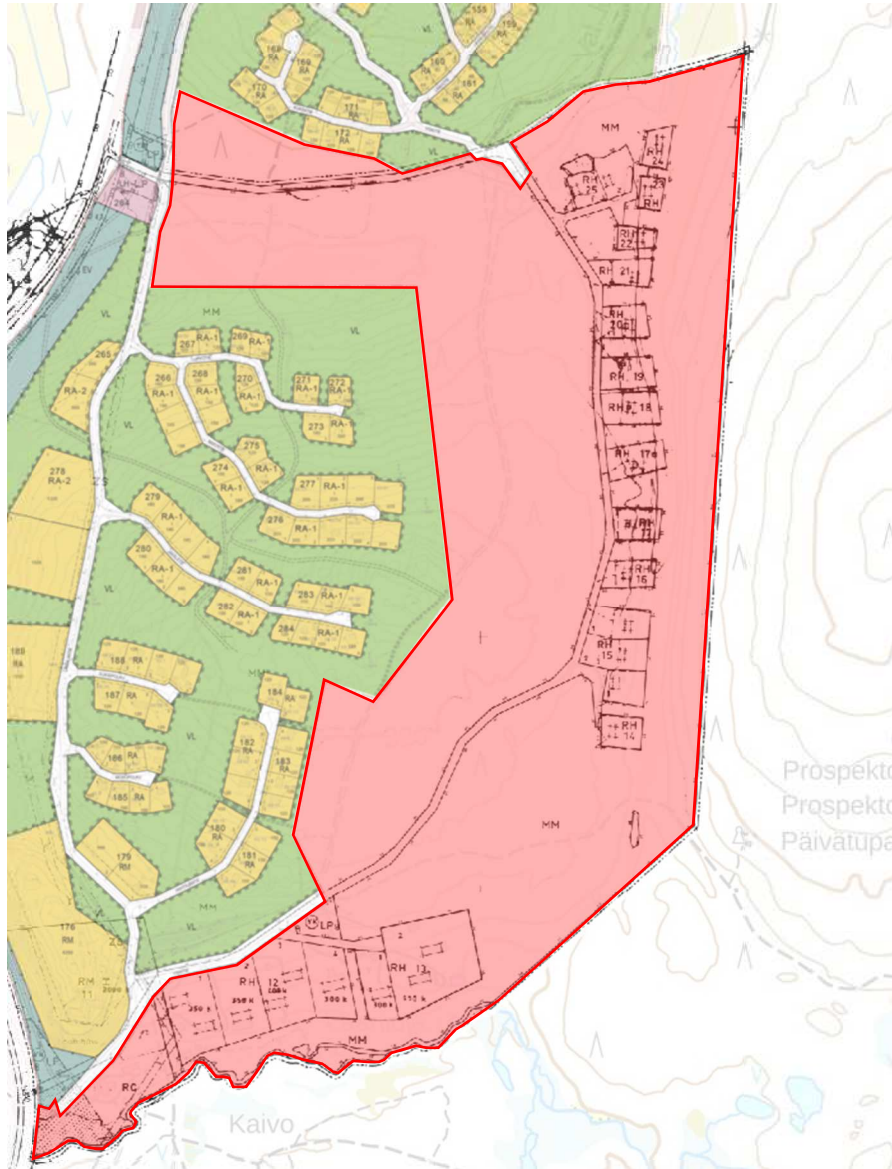
Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Suunnittelualueella koskevan Saariselän osayleiskaavan on valtuusto hyväksynyt 10.11.2011. kaava on tullut voimaan 28.5.2014. Osayleiskaavassa alueelle on osoitettu lomarakentamista **RA-1-2**, **RA-2** sekä matkailupalveluita palvelevaa rakentamista **RM-1** ja **RM-3-7**.

Ranta-asemakaava/asemakaava

Suunnittelualueetta koskeva Laanilan ranta-asemakaava on vahvistettu Lapin lääninhallituksessa 23.9.1974. Kaavassa alueelle on osoitettu loma-asuntoja **RH** sekä leirintäalue **RC**.

Pohjois- ja itäosaltaan suunnittelualue rajoittuu Kaunispään asemakaava-alueeseen.

Tehdyt selvitykset

Aiemmin alueelle tehtyjä selvityksiä ovat yleiskaavan ja asemakaavoituksen yhteydessä tehdyt selvitykset. Alueelta on laadittu luontoselvitys 23.7.2022. Luontoselvityksessä alueelta on löydetty vesilain 11§ ja metsälain 10§ mukaisia arvokkaita elinympäristöjä sekä Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen 2018 mukaisia arvokkaita elinympäristöjä. Suunnittelualueelle ei sijoitu Natura 2000 –verkoston alueita eikä luonnonsuojelulain 29§ mukaisia suojeltavia luontotyypppejä. Alue ei sijoitu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle.

Osallistuminen, osalliset

Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Keskeisiä viranomaistahoja ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Arktisen Lapin ympäristönsuojelu
- Inarin kunnan rakennusvalvontaviranomainen
- Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen
- Saamelaismuseum Siida
- Metsähallitus

Yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Tunturiverkko Oy
- Inarin Lapin Vesi Oy
- Ivalon paliskunta
- Inarin luonnonystävät
- Saamelaiskäräjät

Tiedottaminen

Kaavoituksen vireille tulosta ja osallistumis - ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta kuulutettiin 28.9.2022 lehdessä ja kunnan internet-sivuilla. Maanomistajille kaavoituksesta tiedotettiin kirjeitse.

Valmisteluaineisto ja kaavaehdotus asetetaan yleisesti nähtäville Inarin kunnan tekniselle osastolle. Osallisille tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä kirjeitse.

Asiakirjat asetetaan nähtäville myös Inarin kunnan internet- sivuille www.inari.fi *Palvelut – tekniset palvelut – kaavoitus – vireillä olevat kaavat – asemakaavat.*

Viranomaisyhteistyö

Valmistelu- ja ehdotusvaiheen asiakirjojen tullessa yleisesti nähtäville, keskeisiltä viranomaistahoilta pyydetään lausunnot. Viranomaisneuvotteluja pidetään tarvittaessa.

Selvitettävät vaikutukset

Valmisteluvaiheessa arvioidaan suunnitelman toteuttamisen vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen, kyläkuvaan sekä liikenteeseen.

Todetaan nykyiset kunnallistekniikan verkostot ja arvioidaan niiden laajennustarpeet.

Vaihtoehdot

Vaihtoehtona on, ettei Kaunispään asemakaavaa laajenneta Viskitien ympäristössä ja vanha Laanilan ranta-asemakaava jää suunnittelualueella voimaan.

Kaavoituksen kulku, aikataulu ja päätöksenteko

Tekninen lautakunta on päättänyt 26.1.2022 käynnistää Viskitien alueen kaavoituksen.

Asemakaavoitus kuulutettiin vireille 28.9.2022 samanaikaisesti tämän osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen kanssa.

Valmisteluaineisto asetettiin yleisesti nähtäville 4.5.2023-2.6.2023. Kaavaluonnoksesta oli mahdollista jättää annettuna aikana kirjallinen mielipide Inarin kunnan tekniselle osastolle.

Kaavaehdotus asetetaan yleisesti nähtäville 7.12.2023-12.1.2024. Ehdotuksen nähtävillä oloaika on 37 pv. Muistutukset ehdotuksesta tulee toimittaa Inarin kunnanhallitukselle, os: Piiskuntie 2, 99800 Ivalo.

Asemakaavan odotetaan olevan valtuustossa tai kunnanhallituksessa keväällä 2024.

Yhteystiedot

Inarin kunta
Tekninen osasto
Piiskuntie 2
99800 Ivalo
kaavoitus@inari.fi

Mika Roininen
kaavasuunnittelija
0400 943 534

Venla Jomppanen
kaavoitusinsinööri
040 621 3823

Ivalossa 21.11.2023

Mika Roininen

Kaunispään asemakaava: Asemakaavan laajentaminen

47/10.02.03/2022

TEKLTk § 10

Tekninen johtaja

Inarin kunnan ja Metsähallituksen kiinteistökehityksen välisessä tapaamisessa 22.11.2021 metsähallituksen kiinteistökehityksen edustajat toivat esille, että Saariselällä ei ole tyhjiä asuntotontteja.

Uudeksi pysyvän asutuksen alueeksi ehdotettiin Välimaan aluetta. Samassa yhteydessä tulisi tarkastella myös Viskitien alue, josta on olemassa kaavoituspäätös vuodelta 2008. Muistio ohessa. Kartta ohessa. Viskitien kaavoitus keskeytettiin koska Rinnealueen asemakaava katsottiin silloin tärkeämmäksi.

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää käynnistää Kaunispään asemakaavan laajennuksen Viskitien ja Välimaan alueille.

Päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Toimeksi: kaavoitus

Tiedoksi:

Lisätietoja: Tekninen johtaja Arto Leppälä, puh. 0400 692 363

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Ivalossa 14.9.2022

Virallisesti:

Marja Männistö
kehittämiskoordinaattori

INARI
SAARISELKÄ, VISKITIE

LUONTOSELVITYS

Maire Puikko
luontokartoittaja
23.7.2022

1. ALUEEN KUVAUS

Kartoitettava alue Viskitie sijaitsee Saariselän eteläpuolella noin kilometrin päässä matkailualueen keskustasta. Alueen muoto on kaarimainen siten että länsiraja on Laanilantiessa noin 350 metrin levyisenä. Tästä alue lähtee itään päin noin 300 metrin matkan ja laajenee sitten noin 500 metrin levyiseksi ja kaartaa etelään päin 700 metrin matkan, jonka jälkeen alue kaartaa länteen ja kiinnittyy Viskitien alkupäähän. Pohjoisraja seuraa Kuksatien varren tonttien rajoja ja Hirvaspirtintietä, itäraja on viivasuoraan pohjoisesta etelään piirretty Luttojoen latvapuron idän puoleinen jyrkkä vaaran rinne, eteläraja kulkee Laaniojan (joka joissakin kartoissa on nimellä Piispanoja) eteläpuolella ja länsiraja mutkittelee Laanilantien ja kartoitettavan alueen väliin jäävän asutusalueen itäpuolella.

Alue käsittää noin 90 hehtaarin suuruisen luonnontilaisen metsän ja suon peittämän alueen, jonka läpi kulkee Viskitie-niminen hiekkapäälysteinen tie. Alueen sisällä koillis- ja lounaiskärjissä on matkailu- ja Viskitien varrella mökkejä liittymäteineen. Kaksi rannoistaan soistunutta lampea sijaitsee alueen koilliskärjessä, pohjoisosassa on laajahko suoalue ja etelärajalla Laanioja-niminen puro.

Lähes koko alue on loivaa vaaranrinnettä, jonka korkein kohta on Laanipalo alueen keskellä. Rinteet laskevat pohjoiseen, itään ja etelään ja näiden rinteiden päällä kulkee Prospektori-niminen retkeily-pyöräilyreitti. Alavampaa aluetta on pohjoisosan suoalue ja Luttojoen latvapuro itärajan myötäisenä sekä Laaniojan ympäristö.

Alue sijoittuu vedenjakajaseudulle joka näkyy siinä, että alueen eteläosassa Laanioja virtaa etelä-lounaaseen kun taas Luttojoen latvapuro itärajalla virtaa pohjoiseen. Myös alueen pohjoisosan suolta virtaukset kulkeva niin länteen kuin itään.

Ihmisen toiminta näkyy kartoitettavan alueen sisällä edellämainittujen Viskitien, sen varren matkailu- ja mökkien sekä Prospektori-reitin lisäksi teiden alikulkuina niin lounaiskulmassa kuin pohjoisrajalla. Luoteisosassa risteää vielä kolme maastoreittiä – pohjoisesta etelään kulkee reitti asutusalueiden välillä, lännestä itään on autoilta katkaistu hiekkatie ja sen eteläpuolella mönkijäura. Prospektori-reitiltä on viitat osoittamassa polut länsipuolen asutusalueille ja yksi itään päin suuntautuva läpi alueen kulkeva polku

2. KARTOITUSMENETELMÄ JA -AIKA

Alue kartoitettiin siten, että ensin käytiin kuuntelemassa ja havainnoimassa linnut maastossa kesäkuun alkupuoliskolla, ja sitten kasvien parhaimpaan kukkimisaikaan heinäkuun puolivälissä tehtiin kasvien kartoitukset. Metsä- ja suotyyppien, puuston ja kasvilajien lisäksi maastokarttaan merkittiin muut alueelta löytyvät yksityiskohdat.

Myöhemmin sisätyönä tehtiin kasvillisuus- ja arvokkaat elinympäristöt -kartat ja kirjoitettiin sanallinen luontoselvitys.

Tämä luontoselvitys koskee vain kasvillisuutta, erillistä sienikartoitusta ei mielestäni tarvita siksi, että uhanalaiset sienet ovat pääasiassa rehevempien alueiden sieniä ja ne alueet tulevat jo kasvillisuuden perusteella luokitelluiksi arvokkaiksi elinympäristöiksi.

3. LINNUT JA MUUT ELÄIMET

Lintukartoitus tehtiin 11.6.2022 joka oli aurinkoisena ja heikkotuulisena erittäin sopiva lintu- ja perhoskartoituksen tekoon.

Linnuista äänessä olivat aamulla klo 5.30-8.20 välisenä aikana Inarin Lapissa tyypilliset lajit: järripeippo, kirjosiippo, pajusirkku, leppälintu, pajulintu, pikkukäpylintu, urpiainen, räkättirastas, mustarastas, punakylkirastas, laulurastas, harakka, mustaviklo, käki, vihervarpunen, liro, valkoviklo ja talitiainen. Varpunen lenteli Viskitien varren molokkien lähimäntyjen ja metallisen sähköpylvään väliä, jossa luultavasti oli pesä. Valkoviklo varoittelee Luttojoen latvapurolla männyn latvassa, ja talitiainen pesi yhden mökin pihapöntössä. Metson esiintymisen alueella huomasi maassa olevista jätöksistä. Heinäkuussa kasvien kartoituksen aikana toinen valkoviklo varoittelee pohjoisosan suoalueella ja toinen varpunen lenteli Savottakahvilan pihapuissa sekä koskikara lenteli Laaniojan varressa.

Muista eläimistä alueella havaittiin maassa olevista jätöksistä, että alueella on liikkunut jäniksiä ja poroja, sekä kangasperhonen lenteli tien vieren hiekalla.

4. KASVILLISUUS

Metsätyypeiltään alue on kuivaa ja kuivahkoa kangasta siten, että Laanipalon päällystet ja rinteet sekä pohjoisosan suon ympäristöt ovat pääosin kuivaa kangasta, ja itärajan vaaran rinne sekä eteläosan matkailuyritysten ympäristöt ovat kuivahkoa kangasta. Hyvin pieni ala itärajalla on tuoretta kangasta. Suotyypeistä alueella on kitukasvuisia mäntyjä kasvavia lettorämeitä, saroja kasvavia varsinaisia rimpinevoja ja purojen varsilla reheviä avo- ja koivuluhtia.

Puusto metsissä ja soilla on luonnontilaista. Keski- ja eteläosan metsissä puusto on pääasiassa eri-ikäisrakenteista mäntymetsää, jossa kasvaa 50-150-vuotiaita mäntyjä tiheähkösti ja joukossa on myös isoja yli 300-vuotiaita elinvoimaisia aihkeja. Pohjoisosassa puusto on harvempaa ja nuorempaa, ja siellä on vähän keloja tai lahopuuta. Koivuja kasvaa koko alueella pensasmaisina mäntyjen joukossa ja ovat tunturikoivuja. Keski-, etelä ja itäosassa aluetta puustossa on erittäin paljon keloja ja lahopuuta niin maassa makaavina pitkälle lahonneita kuin pystyssä olevina tuoreempina lahopuina. Rämesoilla puusto on noin 50-150-vuotiaista kitukasvuista mäntyä väljästi kasvavana.

Kasvillisuuden muodostavat pääasiassa mustikat, juolukat, puolukat, variksenmarjat ja kanervat mutta tunturikasveista myös riekonmarjaa kasvaa siellä täällä. Rämeillä kasvuston muodostavat siniheinien lisäksi tyypilliset rämevarvut sekä paikoin on myös rehevämpää kasvillisuutta ja nevasoilla yleisimpinä ovat eri saralajit.

Kuivilla kankailla puusto on aina mäntyvaltaista ja jos lehtipuita esiintyy ne jäävät useimmiten pensaskerrokseen. Yleensä pensaita ei ole lainkaa paitsi katajaa pienikokoisena siellä täällä. Kenttäkerroksessa kanerva on valtalaji mutta puolukka on myös runsas, mustikka taas melko niukka. Varttuneissa metsissä variksenmarja on tavallisesti runsaampi kuin kanerva.

Kartoitettavalla alueella kuivaa kangasta on lähes koko alue. Luoteisosassa puusto on mänty-koivusekametsää siten että harvassa kasvavien noin 150-vuotiaiden mäntyjen seassa kasvaa känkkyräisiä tunturikoivuja tupasmaisina kasvustoina ja varvikko on matalaa.

Etelä- ja keskiosissa kasvaa isoja vanhoja 300-vuotiaita elinvoimaisia aihkeja, joiden joukossa kasvaa 50-150-vuotiaita mäntyjä tiheähkösti sekä koivuja kasvaa tupasmaisina

ryhminä ja varvikko on korkeampaa kuin luoteisosassa. Lahopuuta on paljon niin pitkälle lahonneena maapuuna kuin pystyssä olevina keloina.

Kasvilajeista yleisimpinä kasvaa kanerva, variksenmarja, puolukka ja mustikka, mutta myös pohjanketunliekoa, tunturiliekkoa, katajaa, sianpuolukkaa ja riekonmarjaa löytyy. Sammalista yleisimpinä ovat seinä- ja kynsisammal. Jäkäläpeite on keskimäärin runsaampi kuin sammalpeite mutta ei ole juuri yhtenäinen.

Kuivahkoilla kankailla mänty on yleisin puulaji ja hieskoivu kasvaa kohtalaisesti mutta ei ole kovin runsas. Muut yleiset puulajimme haapa, pihlaja ja raita ovat kuivahkoilla kankailla kitukasvuisia, kuitenkin puiksi varttuvia yksittäisiä sekapuita. Pensaskerros on heikosti kehittynyt ja kenttäkerros vahvasti varpuvaltainen – puolukka on lähes aina mustikkaa peittävämpi ja variksenmarja runsastuu kohti pohjoista. Kanervaa esiintyy kuivahkoilla kankailla lähes aina.

Kartoitettavalla alueella on kuivahkoa kangasta pyöreähköt kuviot niin pohjois- kuin eteläosissa ja lisäksi itärajan myötäisesti pitkänomaisena kuviona. Puusto on pääosin noin 50-150-vuotiaista mäntyä mutta myös yli 300-vuotiaita paksuja mäntyjä kasvaa paikoin. Koivuja kasvaa joko alle 4-metrinä koivupuskina tai yksittäisinä runkoina seassa.

Pohjoisosassa sijaitsevalla kuivahkolla kankaalla pystykeloja on vähän mutta yksittäisiä koivuja seisoo kuolleina pystyssä sekä kannoissa näkyy mustaa nokea ilmaisemassa joskus olleesta metsäpalosta. Eteläisemmällä ja itärajan tuntuman kuivahkoilla kankailla on pitkälle lahonnutta maapuuta maassa paksuina runkoina, ja pystyssä on sekä paksuja keloja että riukumaisia kuolleita mäntyjä. Erityisen suuria ja komeita vanhoja yli 300-vuotiaita mäntyjä on runsaasti itärajan jyrkällä rinteellä.

Kasvilajeista kasvaa eniten variksenmarjaa, puolukkaa, mustikkaa, juolukkaa ja katajaa. Vähän kasvaa kanervaa, vaivaiskoivua, riekonmarjaa, metsälauhaa, metsätähteä, pohjanketunliekoa ja pilkkunahkakälää. Sammalista seinäsammal on yleisin ja sen peittävyys on selvästi suurempi kuin jäkälän.

Tuoreilla kankailla puusto on Inarin Lapissa mäntyä ja koivua. Hieskoivut ovat rauduskoivua yleisempiä ja kasvavat kookkaiksi puiksi. Myös raita ja harmaaleppä, jos niitä esiintyy, kasvavat rungoiltaan selvästi puumaisiksi, pienehköiksi puiksi. Pensaskerroksessa voi olla katajaa ja pihlajaa joskus runsaastikin, pajut ovat tavallisia kosteissa notkelmissa. Kenttäkerroksessa mustikka on aina puolukkaa peittävämpi ja näkyvämpi.

Kartoitettavalla alueella tuoretta kangasta on erittäin pieni alue itärajan tuntumassa. Puusto on 50-150-vuotiaista mäntyä, jonka seassa on isoja paksuja yli 300-vuotiaita petäjiä. Koivua on runsaasti tupasmaisina kasvustoina ja keloja on paljon niin pystyssä kuin maahankaatuneina. Muutamia pitkälle lahonneita kantoja esiintyy myös.

Kasvilajeista tuoreilta kankailta löytyy suopursua, juolukkaa, mustikkaa, katajaa ja yleisimpänä sammaleena ovat seinä- ja kerrossammal. Vähän kasvaa pihlajan taimia, keltakangasliekoa, kanervaa ja riekonmarjaa.

Luhdat ovat tulvavaikutteisia soita, jotka sijaitsevat vesistön vaikutuspiirissä. Ne ovat metsä- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä, joilla on hyvin suuri merkitys luonnon monimuotoisuudelle.

Kartoitettavalla alueella avo- ja koivuluhtaa on Luttojoen latvapuron varrella kartoitettavan alueen koilliskulmassa ja Laaniojan varrella etelärajalla, joissa rehevää heinä- ja sarakasvillisuutta edustavat siniheinä, pullosara, luhtavilla, jousihivilä, riippasara, tupassara, vesisara ja harmaasara sekä siellä kasvaa myös mm. rätvänä, järvikorte ja kurjenjalka.

Rämeet jaetaan kasvillisuuden ja turpeen paksuuden mukaan eri luokkiin ja Viskitien kartoitettavalla alueella sijaitsevalta rämeeltä löytyy rahkaista lettorämettä, jossa rahkamättäillä kasvaa kitukasvuisia mäntyjä ja mättäiden välissä on vesipintaa. Lettoruohoja on yleisesti.

Kartoitettavalla alueella rahkaista lettorämettä on pohjoisosan nevojen reunoilla ja itäpuolella sekä koilliskulman lammen reunoilla. Osa näistä nevojen reunassa sijaitsevista rämeistä on tarkemmalta määrittelyltään lettonevarämeitä. Nevojen ympärillä olevilla rämeillä kasvaa harvassa kitukasvuista mäntyä mättäillä, joiden välissä on vesi-mutapintaa, kun taas lähellä Prospektori-reittiä räme on tasaisempaa ilman mättäitä.

Kasveista yleisimpiä ovat tupasluikka, siniheinä, karhunruoho, siniyökönlehti ja lapinrantavihvilä mutta myös kanerva, kataja ja vaivaiskoivu kasvavat mättäikoilla ja pyöreälehtikihokki kasvaa paljailla mutapinnoilla. Sammalista karhun-, kynsi- ja rahkasammal ovat vallitsevia.

Nevat voidaan jakaa kosteuden ja kasvillisuuden mukaan eri luokkiin ja Viskitien kartoitettavalla alueella sijaitsevat nevat ovat tarkemmalta määrittelyltään varsinaisia rimpinevoja. Ne ovat upottavan märkiä soita, joiden pinta-alasta yli 50 % on rimpien peitossa.

Kartoitettavalla alueella vesipintaisia saroja ja heiniä kasvavaa nevaa on pohjoisosassa ja itärajan myötäisen puron varrella. Pohjoisosan yhdistyneeltä neva-rämealueelta virtaa noro länteen ja siihen yhtyy etelän suunnasta noroava toinen vesi. Samalta rämealueelta lähtee vesi virtaamaan myös koilliseen.

Kasvillisuus rimpinevoilla muodostuu eri saralajeista mm. lapinnuijasara, riippasara, ja keltasara sekä seuraavista lajeista tupasluikka, villapääluikka, luhtavilla, siniheinä, jousivihvilä, rantavihvilä, karhunruoho, lettopaju, huopaohdake ja maariankämme.

Lähdealueet poikkeavat kasvustoltaan tavallisista metsä- ja suotyypeistä ja niistä on vaikea määrittää, ovatko ne soita vai metsiä, joten katsoin parhaimmaksi sijoittaa ne omaan luokkaansa.

Kartoitettavan alueen koillisosassa on lampi, jonka pohjasta kumpua vettä ja muodostaa allikkolähteen. Tältä suurikokoiselta allikolta virtaa puro koilliseen joka yhtyy etelästä virtaavaan Luttojoen latvapuroon. Toinen lähdealue on pohjoisosan suoalueen eteläpuolella metsän keskellä noin 13 m x 20 m alueena, josta maan sisältä tihkuu vettä muodostaen pienen allikon ja siitä pohjoiseen virtaavan noron. Kolmas kartoitettavalle alueelle sijoittuva lähde on Luttojoen latvapuron allikkolähde aivan Prospektori-reitin eteläpuolella. Neljäs lähde on purolähde kartoitettavan alueen etelärajalla.

5. ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT JA SUOJELLUT LAJIT

1) Vesilakikohteet

Lähteiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty vesilain 11 §:n mukaan.

Pohjaveden purkautuessa tihkumalla maanpinnan läpi syntyy tihkupintalähde, jossa maan pinta voi olla hyllyvää tai tihkuminen ilmenee ainoastaan lähteisiin sitoutuneen lajiston esiintymisenä. Allikko- eli avolähteessä pohjavesi purkautuu maan sisästä muodostaen altaan ja purolähteessä pohjavesi puolestaan purkautuu suoraan puroon. Luonnontilaisten lähteiden suojelu on erityisen tärkeää koska jopa alle 10 prosenttia Suomen lähteistä on enää luonnontilaisia.

Kartoitettavalla alueella on neljä lähdettä, joista kolme on allikkolähdettä ja yksi purolähde. Näistä allikkolähteistä yhden pohjoispuolella on tihkupintaa laajahkosti. Tihkupintalähteet ovat metsälakikohteita ja selostettu myöhemmin.

Lähde 1: Lammen pohjasta kumpuaa vettä ja muodostaa suurehkon allikon, josta vesi virtaa norona koilliseen. Kasvillisuus vesiallikon rannoilla ei paljoa eroa ympärillä olevasta, mutta allikosta alkunsa saavan puron varsi on rehevää heinä- ja sarakasvustoa mm. pullosara, luhtakastikka, jouhisara, tupasara, lapinnuijasara, nurmilauha, siniheinä, harmaasara ja tuppisara kasvavat rehevässä kasvustossa.

Lähde 2: Metsän keskellä laajahkolla alueella vettä tihkuaa maan sisältä muodostaen pienen allikon, josta lähtee virtaamaan noro pohjoiseen. Noro on näkyvillä noin 25 metriä, jonka jälkeen painuu maan sisään ilmestyen noin 20 metrin jälkeen näkyville uudestaan ja yhdistyen rämeeltä virtaavaan noroon. Kasvillisuus on erittäin monipuolista ja koostuu suurimmaksi osaksi rehevien maiden kasvillisuudesta esim. nuokkuhelnikkä, siniheinä, tunturikeltano, kissankello, herttakaksikko, kurjenpolvi, keltasara, rätvänä ja pohjantuokususimake sekä myös mähkä, salokeltano ja ahokirkiruoho esiintyvät.

Lähde 3: Suurehko allikkolähde on aivan Prospektori-reitin eteläpuolella. Siinä maan sisästä kumpuilee useasta kohtaa vettä muodosten suuren allikon ja vesi virtaa pohjoiseen alittaen reitin putken kautta. Kasvillisuus ei poikkea Luttojoen latvapuron varren kasvillisuudesta, jossa on tupasluikka, luhtavilla, mutasara, jouhisara, riippasara, lapinnuijasara, siniheinä, jouhivihvilä, siniyökönlehti ja karhunruoho. Ainoastaan uutena kasvina esiintyy pohjanpalpakkoa.

Lähde 4: Purolähde sijaitsee kartoitettavan alueen etelärajalla, jossa rinteestä virtaa vettä muodosten suoraan pienen noron joka virtaa edelleen Laaniojaan. Kasvillisuus muodostuu tupassaran lisäksi useista eri sammallajeista.

Lähteet on merkitty karttaan numeroilla 1-4 ja punaisella renkaalla.

Vesilain 11 §:n mukaan enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Kartoitettavan alueen koillisosassa on **lampi**, joka on alle hehtaarin kooltaan. Kasvillisuus lammen rannoilla koostuu räme- ja nevakasvillisuudesta.

Lampi on väritetty karttaan sinisellä ja rajattu punaisella viivalla.

2) Uhanalaiset lajit ja kansainväliset vastuulajit

Kartoitettavalla alueella havainnoiduista linnuista uhanalaisia ovat **varpunen** (*Passer domesticus*) uhanalaisuusluokka Erittäin uhanalainen EN, **pajusirkku** (*Emperiza schoeniclus*) uhanalaisuusluokka Vaarantunut VU, **koskikara** (*Cinclus cinclus*) VU, **järripeippo** (*Fringilla montifringilla*) uhanalaisuusluokka Silmälläpidettävä NT, **valkoviklo** (*Tringa nebularia*) NT ja **harakka** (*Pica pica*) NT.

Varpunen pesii kulttuuriympäristöissä maaseudulla ja kaupungeissa. Pajusirkku on rantojen ja kosteikkojen pesimälintu ja se on yleinen Lapin soiden vaivaiskoivikoissa. Koskikara tekee pesänsä kallionkoloon tai sillan rakenteisiin. Järripeippo pesii valoisissa havu- ja sekametsissä sekä tunturikoivikoissa ja sen kanta on vahvin Pohjois-Suomessa. Valkoviklon esiintymisen painopiste on Pojanmaalla ja Pohjois-Suomessa, joissa elinympäristöinä ovat suot, rannat, kosteikot, niityt ja soiden läheisyydessä olevat havumetsät. Harakka pesii usein ihmisasutuksen läheisyydessä mutta myös luonnonympäristöissä, erityisesti nuorissa, tiheissä metsiköissä.

Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kartoitettavalla alueella havaituista kuuluvat **valkoviklo**, **liro** (*Tringa glauca*), **leppälintu** (*Phoenicurus phoenicurus*) ja **metso**

(*Tetrao urogallus*).

3) Metsälakikohteet

Viskitien kartoitettavalla alueella on metsälain mukaisista erityisen tärkeistä elinympäristöistä **tihkupintaa** alueen pohjoisosan suoalueen eteläpuolella, jossa maan sisältä tihkuva pohjavesi tarjoaa edellytykset muun muassa erikoislaatuisten, vaateliaan kasvuston esiintymiselle ja tässä kasvaa mm. nuokkuhelmikkä, salokeltano, keltasara, rätvänä, kissankello, kurjenpolvi, mähkä ja kultapiisku.

Tihkupinta on merkitty karttaan oranssilla jossa punaisia pisteitä.

Alueella on metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä **puroja** ja **noroja** seuraavasti: itärajan myötäinen Luttojoen latvapuro ja siihen yhtyvä puro allikkolähteestä, pohjoisosan suoalueen läpi virtaava puro ja siihen yhtyvä metsän keskeltä lähteeltä alkunsa saava noro sekä alueen etelärajan myötäinen Laanioja.

Purot ja norot lähiympäristöineen on merkitty karttaan sinisellä.

Alueen pohjoisosassa on **vähäpuustoista suota**, joka muodostuu avoimista nevoista ja nevojen ympärillä olevista rämeistä. Avointen vesipintaisten ja ruohoisten nevojen reunoilla ja itäpuolella on kitukasvuisia mäntyjä kasvavia rämeitä.

Lisäksi alueen koilliskulmassa on pieniä aloja rämettä ja nevaa lampien ympärillä sekä avo- ja koivuluhtaa koillis- ja lounaiskulmissa purojen rannoilla.

Nämä metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ovat luonnontilaisia ja muodostavat ekologisesti erikoiset kasvuympäristöt.

Vähäpuustoiset suot on merkitty karttaan oranssilla värillä.

4) Uhanalaiset luontotyypit

Kartoitettavan alueen kuivista kankaista suurin osa kuuluu Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen 2018 mukaisiin **Varttuneisiin kuiviin kankaisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä VU Vaarantunut. Myös suurin osa kartoitettavan alueen kuivahkoista kankaista kuuluu **Varttuneisiin kuivahkoihin kankaisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä NT Silmälläpidettävä. Lisäksi kartoitettavan alueen itärajan tuntumassa oleva erittäin pieni tuoreen kankaan kuvio kuuluu luontotyyppien arvioinnin mukaisiin **Varttuneisiin havupuuvaltaisiiin tuoreisiin kankaisiin**, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia määritelmällä NT.

Näissä kaikissa Viskitien kartoitettavalla alueella esiintyvissä kolmessa luontotyyppissä puuston ikä on 40-200 (220) vuoden välillä ja seassa kasvaa yli 300-vuotiaita paksuja mäntyjä. Lehtipuita, pääasiassa koivuja, on runsaahkosti ja kuollutta puuta on paljon niin maassa makaavina eri lahoamisasteessa olevina paksuina runkoina kuin itseharvenemisen aiheuttamana ohuempana lahopuustona. Myös pystyssä olevia keloja on paljon.

Hyvälaatuisessa esiintymässä luontaisen häiriö seurauksena syntyneen uuden puuston latvuseros on sulkeutunut. Lehtipuiden osuus on suuri. Myös aikaisemman puusukupolven puita on jäljellä vaihtelevia määriä. Kuollut puusto koostuu häiriön seurauksena kuolleista, pitkälle lahonneista puista ja itseharvenemisen seurauksena kuolleesta tuoreemmasta lahopuustosta, mutta vanhan metsän pienaukkodynamiikkaa ja siihen liittyvää järeiden puiden lahopuujatkumoa ei vielä ole muodostunut.

Viskitien kartoitettavan alueen metsistä lähes kaikki täyttävät hyvälaatuisen

esiintymän kriteerit. Vain pohjoisosan metsissä puusto on nuorempaa kuin muualla ja lahoppuuta on vähän.

Edellisten lisäksi osa kartoitettavan alueen rämeistä kuuluu uhanalaisluokituksen mukaisiin lettonevarämeisiin, jotka ovat Pohjois-Suomessa uhanalaisia luokituksella NT.

Näistä uhanalaisista luontotyypeistä kuivat kankaat on ruudutettu karttaan ruskealla ja kuivahkot kankaat on ruudutettu vihreällä värillä. Tuore kangas on väritetty tumman vihreäksi ja lettonevarämealueet on merkitty rämeille punaisin pystyviivoituksin.

Suomen ympäristökeskuksen suositukset uhanalaisille luontotyypeille on että **säästetään ekologisesti hyvälaatuiset metsäluontotyyppien esiintymät, erityisesti vanhat metsät.**

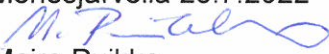
Lisäksi keskus on halunnut kiinnittää huomiota siihen, että kuntien rooli elinympäristöjen heikentymisen estämisessä on yksi tärkeä osa, ja että erityisesti maankäytön suunnittelun kaikilla tasoilla uhanalaisuus on otettava huomioon.

6. MUITA HUOMIOITA

Alueen pohjoisosan kuivalla kankaalla on näkyvillä metsäpalon jälkiä niin nokeentuneina juurakkoina kuin maanpinnan erittäin matalana varvikkona. Myös on muutama rautaesine ja porraskiveys heikkona merkinä palaneesta rakennuksesta kooltaan 4x5 metriä. Myös Laanipalon rinteillä olevissa jykevissä männyissä näkyy kyljestymisiä joskus olleen palon jälkinä, mutta muuten kasvillisuudesta paloa ei voi havaita.

Koko alueella on siellä täällä harvakseltaan noin metrin korkuisia vanhoja pitkälle lahonneita sammaloituneita kantoja merkinä aikoinaan tehdyistä hakkuista, joissa on luultavasti otettu poltto- tai rakennuspuiksi mäntyjä.

Menesjärvellä 23.7.2022

Maire Puikko

LIITTEET Kasvillisuuskartta
Karttamerkinnot, Kasvillisuus
Arvokkaat elinympäristöt -kartta
Karttamerkinnot, Arvokkaat elinympäristöt

LÄHTEET

Finlex-Valtion säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi> > Metsälaki 12.12.1996/1093

Finlex-Valtion säädöstietopankki: <http://www.finlex.fi>>i Vesilaki 27.5.2011/587

fi.wikipedia.org-nettisivut. Luettu 20.7.2022.

Heikurainen Leo 1981. Suo-opas metsänkasvatusta varten. Kirjayhtymä. Helsinki. 51 s.

Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. ja Tonteri, T. 2013.

Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus. 192 s.

Laine J., Vasander H., Hotanen J.-P., Nousiainen H., Saarinen M. ja Penttilä T. 2012.

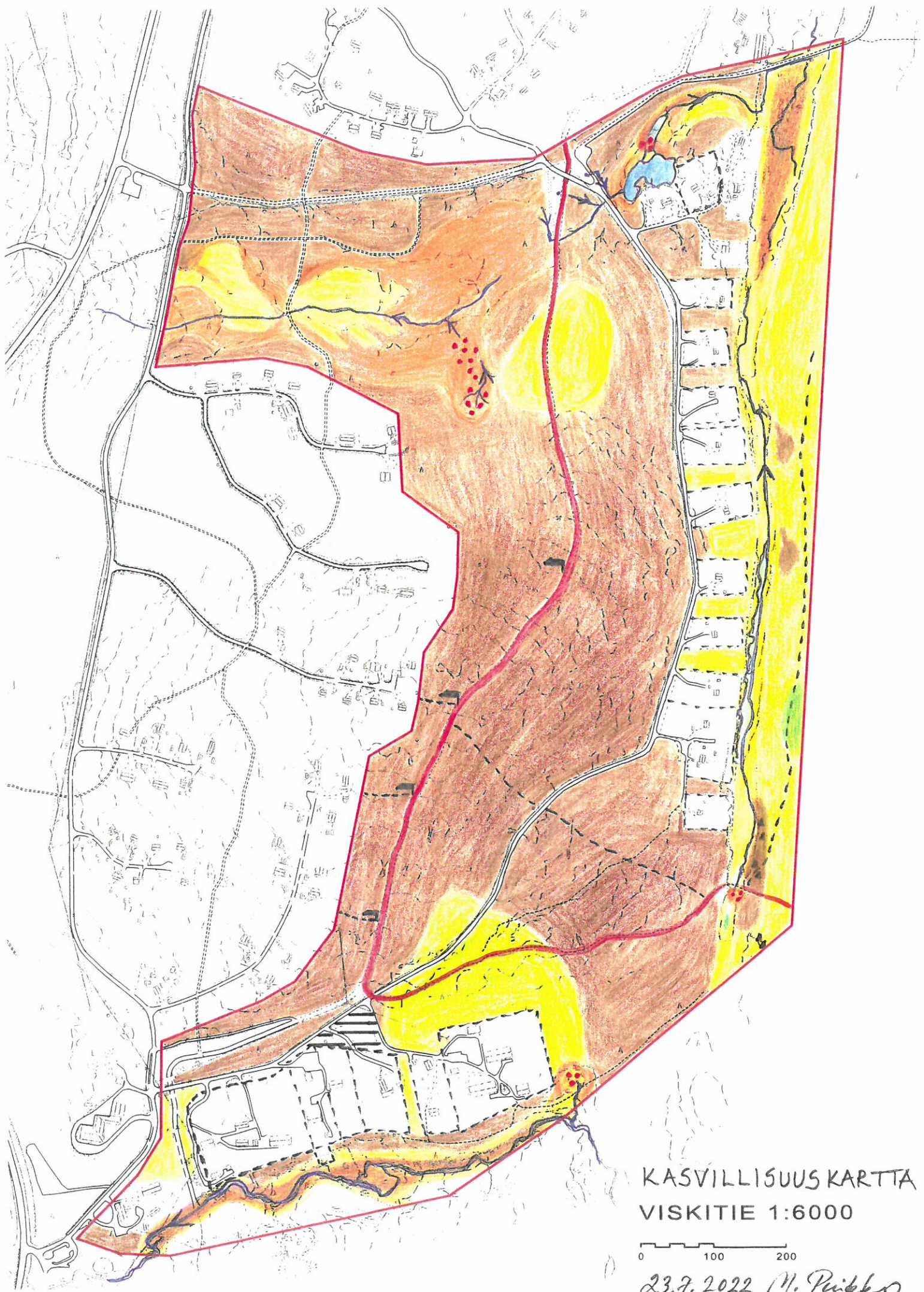
Suotyydit ja turvekankaat – opas kasvupaikkojen tunnistamiseen. Metsäkustannus. 160 s.

Luontoportti.com-nettisivut. Luettu 30.6.2022.

Luontotyyppien uhanalaisuus 2018-loppuseminaarissa 18.12.2018 pidetyt esitelmät: Miten tästä eteenpäin? (Aulikki Alanen, ympäristöministeriö). Luettu 10.9.2019 www.ymparisto.fi > Luonto > Luontotyydit > Luontotyyppien uhanalaisuus.

punainenkirja.laji.fi-nettisivut. Luettu 20.7.2022.

Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2 - Luontotyyppien kuvaukset. Tytti Kontula ja Anne Rainio (toim.) Suomen ympäristö 5/2018. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö. Helsinki <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4819-4>

KASVILLISUUSKARTTA
VISKITIE 1:6000

0 100 200

23.7.2022 M. Piikko

INARI

SAARISELKÄ, VISKITIE

LUONTOSELVITYS / KASVILLISUUS

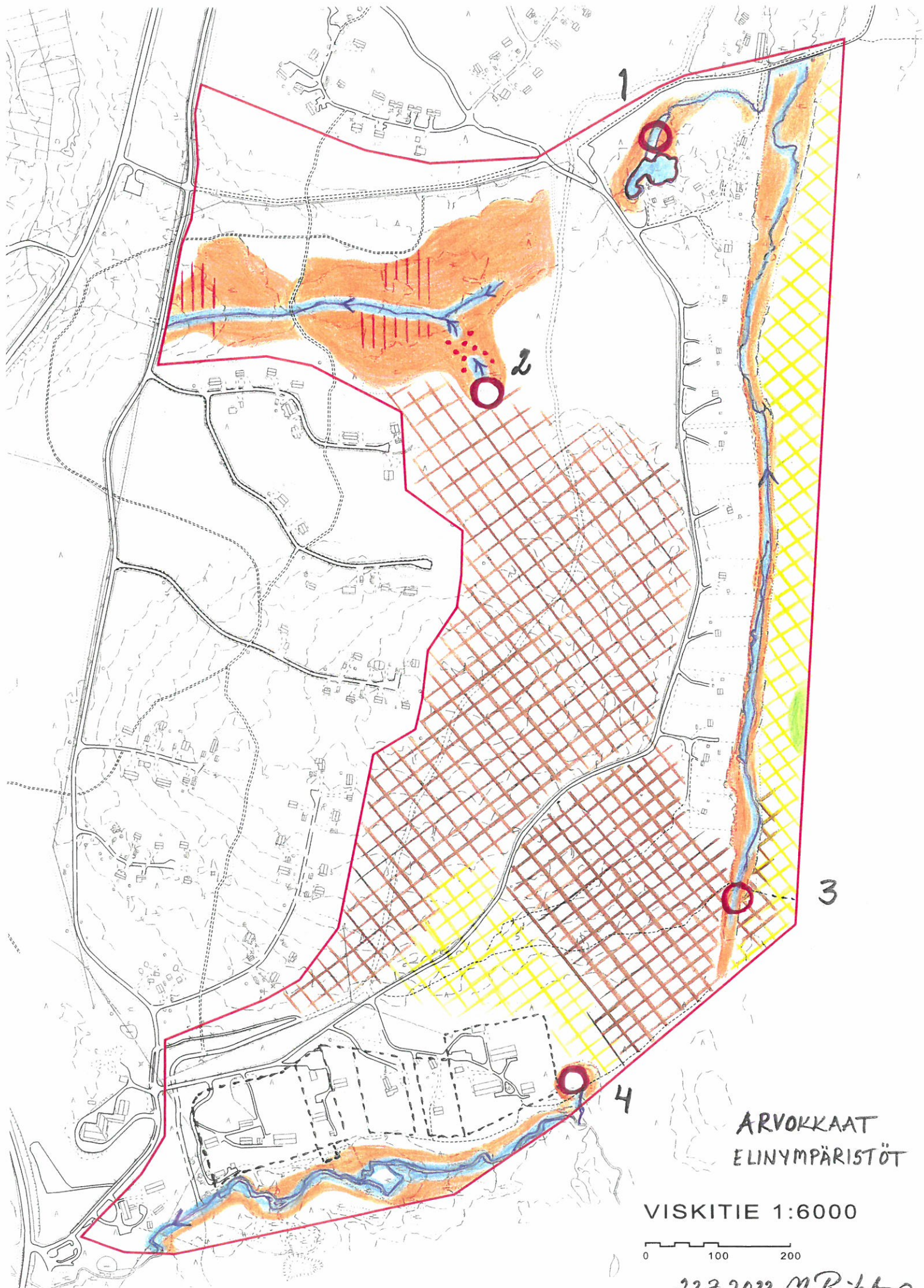
KARTTAMERKINNÄT

Kasvillisuus:

- Tuore kangas
- Kuivahko kangas
- Kuiva kangas
- Luhta
- Räme
- Neva
- Puro tai noro
- Lähde/Tihkupinta
- Lampi

Muut:

- Retkeilyreitti Prospektori
- Polku
- Kiviä
- Tasainen kenttä
- Viitta

ARVOKKAAT
ELINYMPÄRISTÖT

VISKITIE 1:6000

0 100 200

23.7.2022 M. R. R.

INARI

SAARISELKÄ, VISKITIE

LUONTOSELVITYS / ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

KARTTAMERKINNÄT

Vesilaki:

Lähde

Lampi

Metsälaki:

Tihkupinta ympäristöineen

Puro tai noro lähiympäristöineen

Vähäpuustoinen suo

Uhanalainen luontotyyppi:

Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas NT

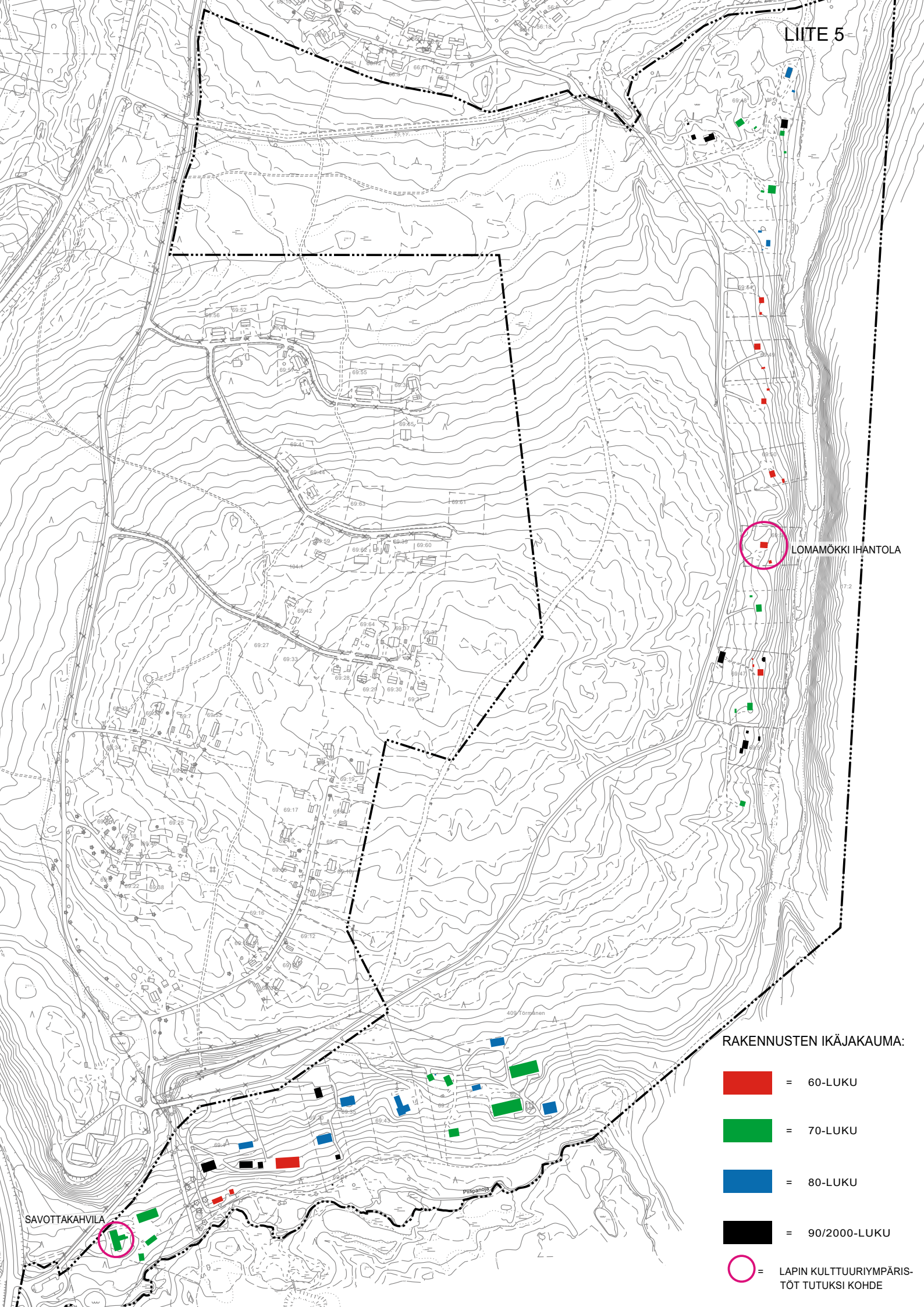
Varttunut kuivahko kangas NT

Varttunut kuiva kangas VU

Lettonevaräme NT

LOMAMÖKKI IHANTOLA

RAKENNUSTEN IKÄJAKAUMA:

= 60-LUKU

= 70-LUKU

= 80-LUKU

= 90/2000-LUKU

= LAPIN KULTTUURIYMPÄRISTÖJEN TUTUKSI KOHDE

SAVOTTAKAHVILA

Luonnosvaiheen vastineraportti Kaunispään asemakaavan laajennus; Viskitie

Kaavaluonnos nähtävillä 4.5.-2.6.2023

Lausuntopyyntö lähetettiin Lapin ELY-keskukselle, Lapin Liitolle, Saamelaismuseum Siidalle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, Tunturiverkko Oy:lle, Metsähallitukselle, Inarin Luonnonystäville, Ivalon paliskunnalle, Saamelaiskäräjille, Arktisen Lapin ympäristönsuojelulle sekä kunnan rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaiselle.

Lausunnon antoivat; Lapin Ely-keskus, Lapin Liitto, Saamelaismuseum Siida, Saamelaiskäräjät, Ivalon paliskunta ja Metsähallitus. Inarin Lapin Vesi Oy, Inarin kunnan terveydensuojelu- sekä ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittivat, että kaavaehdotuksesta ei ole lausuttavaa. Huomautuksia kaavaluonnoksesta tuli määrääjässä 10 kappaletta. Lisäksi tuli yksi huomautus nähtävillä oloajan ulkopuolella 31.10.2023.

Kaavoituksen tullessa vireille OAS:sta tuli 4 kommenttia.

Alla tiivistetyt lausunnot ja huomautukset sekä niihin vastineet.

Lapin ELY-keskus

Selvitykset ja vaikutusten arviointi.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Kaavaselostusluonnoksessa suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin on esitetty hyvin yleispiirteisesti, eikä kaavaselostusluonnoksesta käy ilmi, mitkä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista koskevat tätä kaavoitusta. Kyseistä kaavoitusta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee esittää kaavaselostuksessa ja edelleen se, miten kyseisiä tavoitteita tullaan edistämään.

Vastine: Kaavaselostuksen kohtaan 5.3 Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin lisättiin erittely alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisesta tässä kaavoituksessa.

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Yleiskaavan ohjausvaikutus tulisi esittää kaavaselostuksessa selkeämmin rakennusoikeuden ja rakentamiseen osoitettujen kortteleiden osalta ottaen huomioon, mitä jäljempänä tässä lausunnossa todetaan mm. luontoympäristön osalta. Myös mahdollinen poikkeaminen yleiskaavasta tulee perustella, kuten kaavaselostusluonnoksessa on osin jo tehtykin. Lisäksi olisi olennaisempaa esittää yleiskaavan voimaantulo- kuin sen hyväksymisajankohta.

Vastine: Viskitien itäpuolisen alueen tonttien rakennusoikeutta laskettiin kaavaehdotuksessa lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Kammitien pohjoispuolelta, Näkärä-tien alusta, Huikka(Hömpsy)-tien lopusta ja Viskitien itäpuolelta poistettiin rakennuspaikkoja. Kaavaluonnoksessa osoitettua rakennusoikeutta laskettiin kaavaehdotukseen yhteensä 2650 k-m², sen ollessa nyt lähempänä

yleiskaavassa osoitettua tasoa. Kaavaselostuksen kohtia 3.2.3 Yleiskaava ja 5.3.2 Suhde yleiskaavaan, tarkennettiin.

Pohjavesialue, lähteet ja arvokkaat geologiset kohteet

Pohjavesialueen rajausta tulisi osoittaa kaavakartalla omalla merkinnällään (pv). Lisäksi pohjavesialueelle tulee antaa kaavamääräys, jossa tuodaan esiin, että pohjavesialueella toimimista ja rakentamista rajoittavat vesilaki ja ympäristönsuojelulaki.

Vastine: Pohjavesialuetta osoittava merkintä lisättiin kaavakartalle ja kaavamääräyksiä täydennettiin pohjavesialueita koskevalla määräyksellä.

ELY-keskus katsoo, että purot tulee osoittaa kaavakartalla omalla merkinnällään, minkä lisäksi kohteen kaavamääräyksestä tulee käydä ilmi vesilain mukainen uoman luonnontilan vaarantamiskielto.

Vastine: Puroja osoittava kaavamerkintä määräyksineen lisättiin kaavaehdotukseen.

Luontoympäristö

Uudet korttelialueet on kaavaluonnoksessa sijoitettu pääosin vaarantuneeksi luokitellulle luontotyyppille "varttunut kuiva kangas", jolla kasvaa myös 300-vuotiaita aihiemäntyjä. Rakennuskortteleita on osoitettu myös yleiskaavan mukaiselle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi uhanalaiset luontotyypit tulee esittää kaavakartalla esimerkiksi luo-merkinnällä ja varustaa merkintä luontoarvojen säilymistä turvaavalla kaavamääräyksellä.

Vastine: Uusien rakennuskortteleiden alueelta kartoitettiin huomattavat puut, kartoituksen pohjalta rakennusalueiden - ja kortteleiden rajoja tarkennettiin. Kaavaluonnoksessa esitettyjä rakennuspaikkoja myös vähennettiin kaavaehdotukseen, mikä osaltaan turvaa luontoarvojen säilymistä. Toisin kuin kaavaselostusluonnoksessa kerrottiin, suunnittelualueella ei sijaitse yleiskaavan mukaista maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (MY). Rakennuskortteita on sijoitettu maltillisesti ja puusto huomioiden yleiskaavan mukaisille lähivirkistys alueille (VL) sekä retkeily- ja ulkoilualueelle (VR). Kaavaselostuksen kohtaa 3.2.3 Yleiskaava tarkennettiin. Kaavaehdotuskarttaan lisättiin uhanalaisien luontoarvojen säilymistä turvaamiseksi luo-6 -merkintä ja sitä tarkentava kaavamääräys.

Kulttuuriympäristö

Savottakahvilaa koskeva kaavamääräys on ehdollinen ja mahdollistaa mm. purkamisen. Kaavamääräyksestä tulee käydä ilmi, että kyseiseen rakennukseen kohdistuvien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että kohteen rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kaavamääräyksen tulee olla suojelumääräys, joka sisältää purkamiskiellon, myös museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen kohdetta koskevien toimenpiteiden suorittamista.

Vastine: Suojeltavan kohteen kaavamääräystä tarkennettiin purkamiskiellon sekä lausuntopyyntövelvoitteen osalta.

Ruijanpolku on Lapin merkittävimpiä historiallisia kulkureittejä ja Museoviraston karttapalvelun mukaan se päättyy RM-kortteliin 285. Kaavaluonnokseen Ruijanpolkua ei ole merkitty. Kaavaehdotukseen Ruijanpolku tulee merkitä ja sen säilyminen varmistaa, kuten yleiskaavan ohjausvaikutuskin edellyttää.

Vastine: Ruijanpolku merkittiin kaavamääräyksineen kaavaehdotukseen. Kaavaselostuksen kohtaan 3.1.3 Rakennettu ympäristö lisättiin maininta Ruijanpolun sijainnista suunnittelualueen eteläosassa.

Kaava-alueen eteläosassa Viskitien varressa sijaitsee valtion omistama pysäköintialue, joka on kaavaluonnoksessa esitetty yleiseksi pysäköintialueeksi (LP). Kyseisellä pysäköintialueella ei ole tienpidollista merkitystä. Lisäksi alueella on valtatie 4 varressa riittävästi valtion omistamia ja ylläpitämiä pysäköintialueita. Pysäköintialue tulisi siirtää kunnan tai jonkun muun tahon omistukseen. Omistaessaan alueen kunnalla olisi mahdollisuus kehittää sitä näkemyksensä mukaisesti esimerkiksi matkailun tarpeisiin.

Vastine: Pysäköintipaikan maanomistuksen järjestelyt tulevaisuudessa merkittiin tiedoksi.

Saamelaismuseum Siida

Aiemmassa rantakaavassa rakennusoikeutta on osoitettu RH-tonteilla 120 m²/tontti.

Asemakaavaluonnoksessa Viskitien varren tonttien (merkinnällä RA-1) rakennusoikeus vaihtelee 150–310 m² välillä.

Suunnittelualueen ilme tulee asemakaavan toteutumisen myötä muuttumaan pienimuotoisesta ja matalasta, hiihtomajatyypisistä lomarakentamisesta kohti strukturoidumpaa ja kaupunkimaisempaa matkailurakentamista. Suunnittelualue on osa Lapin ja erityisesti Saariselän matkailun historiaa, ja asemakaavan toteutumisen myötä alueelle muodostuisi moderni kerrostuma lomarakennuksia. Viskitien varhaisemman, matkailun historiasta kertovan alueen rakentamisen tulisi olla nyt suunniteltua pienimittakaavaisempaa, matalampaa ja väljempää.

Vastine: Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen vanhan mökkialueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi yhden loma-asuntohuoneiston lomarakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä määräys vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta. Kaavamerkinnöillä sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Tiestön perusparantaminen ja mahdollinen tuleva katuvalaistus muuttaisivat alueen luonnonläheistä ilmettä myös. Mikäli kaava toteutuu, tulee alueen valaistukseen kiinnittää erityistä huomiota.

Vastine: Valaistusta koskevaa kaavamääräystä tarkennettiin.

Saamelaismuseum ehdottaa Savottakahvilaa koskevan kaavamääräyksen täydentämistä niin, ettei se salli purkamista. Lisäksi määräyksestä tulee käydä ilmi, että museoviranomaiselle tulee varata mahdollisuus lausunnon antamiseen ennen rakennusta koskevien toimenpiteiden hyväksymistä.

Vastine: Suojeltavan kohteen kaavamääräystä tarkennettiin purkamiskiellon sekä lausuntopyyntövelvoitteen osalta.

Lapin liitto

Kaavaselostuksessa tulisi tuoda esille Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotuksen 2040 suunnittelualueetta koskevat merkinnät ja määräykset.

*Vastine: Kaavaselostuksen kohtaa **3.2.2 Maakuntakaava** tarkennettiin.*

Saamelaiskäräjät

Kaunispuun asemakaavan laajennus ei saa aiheuttaa haittaa saamelaisten oikeudelle ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Saamelaiskäräjät pyytää kuntaa huomioimaan paliskunnan lausunnossaan esittämät huomiot kaavasta.

*Vastine: Asemakaavan laajentaminen kohdistuu vanhalle lomarakentamiseen varatulle Laanilan ranta-
asemakaava-alueelle, jolloin negatiivisia vaikutuksia esim. poronhoidolle ei juurikaan ole. Ivalon
paliskunnan lausunto on huomioitu kaavasuunnittelussa.*

Matkailurakentamisen tulee aina olla maisemaan hyvin istuvaa ja mahdollisimman vähän huomiota herättävää. Tämä koskee niin rakennusten asettelua alueella rakennusmateriaaleja, käytettäviä värejä kuin valaistustakin. Saamelaiskäräjät pyytää näiltä osin huomioimaan myös Saamelaismuseo Siidan lausunnossaan esittämät näkemykset.

*Vastine: Rakennuskortteleiden sijoittelulla, kaavamerkinnöillä sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että
rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.
Saamelaismuseo Siidan lausunto on huomioitu kaavasuunnittelussa.*

Ivalon paliskunta

Laajennuksesta ei saa olla haittaa poronhoidolle.

*Vastine: Suunniteltu rakentaminen tapahtuu jo olemassa olevan lomarakentamiseen varatun alueen
vaikutuspiirissä, minkä johdosta haitat poronhoidolle jäävät vähäisiksi.*

Metsähallitus

Metsähallitus pitää tärkeänä, että itä-länsisuuntainen Prospektorin polku säilytetään ja sille on pääsy yleiseltä pysäköintialueelta.

*Vastine: Prospektorin reitti on tärkeä kulkuyhteys alueelta läheiseen UKK –puistoon. Reitille jätetään varaus
kaavaehdotukseen ja se merkitään ulkoilureittinä kaavakarttaan.*

Huomautukset:

Kiinteistö oy Laanilan Aurora

- Nykyinen Laanilan kohde on liian pieni kannattavaan liiketoimintaan.
- Majoituskapasiteetin lisäystarve n. 120-150 vuodepaikkaa ja alueella on tarkoitus harjoittaa pienimuotoista ohjelmapalvelua.
- Nähtävillä oloajan jälkeen 31.10 tulleessa huomautuksessa pyydettiin lisäämään rakennusoikeutta 450 k-m², perusteena rakennusoikeuden riittämättömyys kannattavan liiketoiminnan harjoittamiseen.

Vastine: Korttelia 402 (luonnos 287) suurennettiin kaavaehdotukseen n.1.4 ha ja alueen rakennusoikeutta nostettiin 450 k-m². Rakennusoikeuden nostamisesta huolimatta alueen tehokkuusluku jää varsin maltilliseksi (e=0,09) ja alueen ympärille jää viheralueet turvaamaan luontoarvojen säilymistä. Liiketoimintaedellytysten parantamisella voidaan katsoa olevan positiivisia vaikutuksia Laanilan alueen matkailupalveluiden kehitykselle.

Kuksatie 5 A:n ja Viskitie 30 E:n omistaja

- Kaavaluonnos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen, eikä toteuta alueen pyrkimystä olla luontoarvoja ja koskemattomaa luontoa edustava ja pienimuotoisempaa turismia edistävä matkailualue. Alueelta liikkuminen keskustaan vaatii autoa, eikä se ylläpidä tai edistä elinvoimaista luontoympäristöä.

Vastine: Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat suunnittelualueella tukien kestävää liikkumista tiivistäen Laanilan aluetta matkailu- ja lomarakentamisen alueena. Olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuminen edistää toimivan yhdyskunnan ja kestävän liikkumisen periaatteita. Suunnittelualue sijaitsee n. 2,5 km päästä keskustasta ja on hyvin saavutettavissa jalan tai pyöräillen. Tiiviisti sijoitetut vapaa-ajan alueet edistävät kävelyn ja pyöräilyn hyödyntämismahdollisuuksia, joilla on suora yhteys vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen yhdyskuntakehitykseen.

Suunnittelu kohdistuu ranta-asemakaavassa loma-asuntojen rakentamiseen varatulle alueelle ja yleiskaavassa alue on varattu tiiviin lomarakentamisen sekä matkailupalveluiden rakentamisalueeksi. Suojelumerkinnöillä edistetään luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Laajat rakennuspaikkoja halkovat viheralueet turvaavat virkistyskäytön ja ekologisten yhteyksien kannalta arvokkaiden aluekokonaisuuksien säilymistä sekä turvaavat viheralueverkon jatkuvuutta. Reittejä koskevilla kaavamääräyksillä tuetaan virkistysalueita yhdistäviä laajempia kokonaisuuksia.

- Suunnittelualueen pohjoisosassa sijaitseva vanha Viskitien kävelypolku poistuisi käytöstä, luonnoksessa kadun nimi on Kammitie.

Vastine: Asemakaavassa vanha suljettu tienosa on tarkoitus muuttaa asemakaavan mukaiseksi kaduksi. Kadun sekä alueen muu rakentaminen ei estä lähialueella tapahtuvaa ulkoilua. Kaavamääräyksillä vähennetään ympäristöön kohdistuvaa haittaa ja esimerkiksi katujen valaistus tulee olla ympäristöön sekä maisemaan sopivaa. Vanhan tienosan tullessa kunnan ylläpidettäväksi kaduksi, hyvin suunniteltu valaistus

sekä talvikunnossapito parantaisivat kävelijöiden turvallisuutta. Muutoksesta hyötyisivät etenkin vanhempi väestö sekä liikuntarajoitteiset.

- Ensilumenladun varren rakentaminen heikentäisi ensilumenladun maisemaa.

Vastine: Ensilumenlatu sijaitsee Laanipalon ja Viskitien välisellä lähivirkistysalueella. Suunnitellun rakennuskannan väritystä, korkeutta ja sijaintia ohjataan kaavamääräyksillä ja – merkinnoilla. Maisemaan kohdistuvaa haittaa vähennetään myös muilla rakentamisen laatua ohjaavilla määräyksillä, esim. valaistus tulee olla ympäristöön ja maisemaan sopivaa suunnattua valaistusta. Ensilumenladun varresta poistettiin kolme rakennuspaikkaa.

Laanila-Saariselkä ulkoilureitti/ensilumenlatulatu on helposti saavutettavissa uusilta rakennuspaikoilta, myös autottomilla matkailijoilla.

- Kaavaluonnoksessa Nauku-tien ympäristö on kaavoitettu aivan liian ahtaasti täyteen. Rakentamista tulisi ohjata lähemmäksi Saariselän keskustaa, jotta luontoreittien ympäristö säilyisi luonnonmukaisena.

Vastine: Alueelta poistettiin yksi rakennuspaikka tien päästä ja rakennusoikeutta pienennettiin yhden tontin osalta, näillä toimenpiteillä saadaan alueelle lisää viheraluetta ja väljyyttä. Laanilan vanha ranta-asemakaava-alue soveltuu hyvin loma- ja matkailupalveluiden alueeksi ja sen sijainti Saariselän keskustasta on n. 2,5 km, eli keskustan palvelut ovat alueelta hyvin saavutettavissa. Alue on varattu yleiskaavassa loma- ja matkailurakentamisen alueeksi, yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Kaavamääräyksillä ja – merkinnoilla pidetään rakentamisesta aiheutuvat haitat retkeilyreittien ympäristölle vähäisinä.

- Tarvitaanko uusia tontteja, koska vapaita tontteja on tarjolla runsaasti.

Vastine: Viereisillä Laanipalon ja Vanhaselän asemakaava-alueilla metsähallituksen Laatumaalla on tarjolla enää yksittäisiä lomarakennustontteja. Tontteja on kyllä alueella rakentamatta, mutta ne eivät ole julkisesti tarjolla. Mikäli Saariselän tonttitarjonnassa on vajeita, voi siitä seurata negatiivisia vaikutuksia koko Saariselän matkailualueelle. Saariselän ympäristön kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja.

- Viskitien suljetun osan kävelytien alue on säilytettävä ennallaan, Viskitie 30 E:ssä sijaitsevan tontin ympärillä olevat tontit on poistettava sekä ensilumenladun puoleisista teistä tontteineen on luovuttava.

Vastine: Viskitien vanhan osan kävelytien sekä Viskitie 30 e:n (Nauku) osalta katso aikaisemmat vastineet.

Viskitien ja ensilumenladun välinen alue soveltuu hyvin lomarakennusalueeksi. Mallastien ja Tislaajantien varteen voidaan sijoittaa luontevasti 32 rakennuspaikkaa. Mikäli länsipuolen teiden ja tonttien kaavoituksesta alueelle luovutaan jää suunnittelualueen rakentamiseen varattujen alueiden kapasiteetista hyödyntämättä yli puolet. Katso myös aikaisempi vastine, joka koskee ensilumenladun varren rakentamista.

Viskitie 18 omistaja

- Viskitien rantakaava kaavan mukaisine hiihtomajoineen on vanhinta osaa Laanilaa ja Saariselkää. Nyt esitetty kaavaluonnos tuhoaa tuon jo historiallisen osan Saariselkää.

Vastine: Alueen rakennukset muodostavat perinteisen sekä omaleimaisen kokonaisuuden alueelle, mutta niillä ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, tästä johtuen alueen täydellistä suojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asetuksen tasoa. Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Osa vanhoista alkuperäisistä lomamökeistä on perusteellisen remontin tarpeessa ja tämä voi lisätä painetta niiden purkamiselle. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi lomarakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta.

- Rakennusoikeus nousee nykyisiin rakennuksiin verrattuna vähintään viisinkertaiseksi.
- Rakennukset olisivat 1,5 kerroksisia, kahden loma-asunnon kokoisia ja niillä olisi erillinen autotalli.
- Nykyisten tonttien sekaan on ujutettu pieniä tontteja, joilla on tontin kokoon nähden käsittämättömän suuri rakennusoikeus (150 m²). Suuri osa tonteista on Luttojoen rinteessä ja siten huonosti rakennettavissa kaavaluonnoksen mukaiseksi. Rakentaminen merkitsisi lähes rakennusmuuria Viskitien suuntaan.

Vastine: Kaavaehdotukseen Viskitien varren lomarakennustonttien rakennusoikeutta laskettiin tontin koosta riippuen 150-170 k-m²:n, rakennusten suurin sallittu kerrosluku on yksi. Tästä poikkeuksena alueella on yksi poikkeamisluvalla aikaisemmin myönnetty rakennusoikeus 310 k-m², kaavaehdotuksessa kyseinen rakennuspaikka on merkinnällä RM (matkailua palvelevien rakennusten korttelialue).

Pienet tontit rakennuspaikkojen välistä poistettiin ja ne ovat kaavaehdotuksessa lähivirkistysaluetta (VL). Tonttien rakennettavuus on hyvä ja tehokkuusluku tonteilla jää varsin pieneksi (e= 0.03-0,08), tontit mahdollistavat myös rinteeseen rakentamisen. Kaavamerkinnällä Viskitien ja rakennusten väliin jää suojavyöhyke.

- Laanilaan vievä latu muuttuu ”erämaaladusta” kaupunkiladuksi, koska ladun varteen kaavoitetaan tontteja suurella rakennusoikeudella.
- Kaavoituksesta on luovuttava ja rakennusoikeudet tulisi rajata nykyiseen 120 k-m², eikä alueelle ole tarvetta rakentaa kunnallistekniikkaa ja valaistusta.

Vastine: Ensilumenlatu sijaitsee Laanipalon ja Viskitien välisellä lähivirkistysalueella. Alueelle kaavoitettavan rakennuskannan väritystä, korkeutta ja sijaintia ohjataan kaavamääräyksillä ja –merkinnöillä. Maisemaan kohdistuvaa haittaa vähennetään myös muilla rakentamisen laatua ohjaavilla määräyksillä, esim. valaistus tulee olla ympäristöön ja maisemaan sopivaa suunnattua valaistusta. Uusien rakennuspaikkojen rakennusoikeudet eivät poikkea oleellisesti viereisen Laanipalon rakennuspaikkojen tasosta.

Viereisillä Laanipalon ja Vanhaselän asemakaava-alueilla metsähallituksen Laatumaalla on tarjolla enää yksittäisiä lomarakennustontteja. Mikäli Saariselän tonttitarjonnassa on vajausta, voi siitä seurata negatiivisia vaikutuksia koko Saariselän matkailualueelle. Saariselän ympäristön kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja. Lomarakennustonttien rakennusoikeutta laskettiin kaavaehdotukseen tontin koosta riippuen 150-170 k-m²:n ja rakennusten suurin sallittu kerrosluku on yksi. Vanhoilla lomarakennustonteilla rakennusoikeuden nosto verrattuna ranta-asemakaavan tasoon on maltillinen, kun huomioidaan vanhojen rakennuspaikkojen koko.

Suunnittelualue kuuluu vesi- ja viemärialueen piiriin, kunnallisteknisten verkostojen rakentaminen asemakaava-alueelle on välttämätöntä. Valaistuksen rakentaminen lisää alueella liikkuvien turvallisuutta, kaavamääräyksillä vähennetään ympäristöön kohdistuvaa haittaa ja valaistus tulee olla ympäristöön sekä maisemaan sopivaa.

Viskitie 24:n omistaja

- Uusi kaava pyyhkäisee historian olemattomiin. Viskitie (ja Luttopuron kurun reunat) muuttuvat samanlaisiksi rivitaloalueiksi kun muuallakin.
- Ehdotukseni on, että Viskitie ja kurun reunat Laanilasta Saariselän keskukseen saakka suojeltaisiin siltä osin kuin se on enää mahdollista.

*Vastine: Kaavaehdotuksessa alueelle ei ole osoitettu rivitalorakentamiseen varattuja rakennuspaikkoja. Viskitien ja Luttopuron välisen alueen rakennukset muodostavat perinteisen sekä omaleimaisen kokonaisuuden alueelle, mutta niillä ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, tästä johtuen alueen täydellistä suojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä **I u 1/2**, joka mahdollisti ullaan käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi lomarakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta.*

Kaavamerkinnöillä sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Laajat viheralueet suojelumerkinnöin turvaavat luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

Kuksatie 5:n omistaja

- Kaava on ristiriidassa luontoarvojen kanssa ja sen kanssa mitä Saariselle tulevat matkailijat hakevat.
- Kammitien varren rakentaminen poistaisi suositun ulkoilureitin ja samalla tuhoutuisi tien eteläpuolella oleva kaunis suo/puromaisema. Vastustan erityisesti näitä Kammitien uusia tontteja.
- Tiivis rakentaminen Laanila-Saariselkä ulkoilureitin varrella vaikuttaa negatiivisesti hiihtäjien/ulkoilijoiden viihtyvyyteen reitillä.

Vastine: Kaavaehdotuksen suojelumerkintöjä on tarkennettu viranomaisilta pyydettyjen lausuntojen perusteella. Laajat viheralueet suojelumerkinnöin turvaavat luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

Kaavamerkinnöillä sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Viskitien suljetun osan muuttaminen kaduksi (Kammitie) ei estä lähialueella tapahtuvaa ulkoilua. Kaavamääräyksillä vähennetään ympäristöön kohdistuvaa haittaa ja esimerkiksi katujen valaistus tulee olla ympäristöön sekä maisemaan sopivaa. Vanhan tienosan tullessa kunnan ylläpidettäväksi kaduksi hyvin suunniteltu valaistus sekä talvikunnossapito parantaisivat kävelijöiden turvallisuutta. Muutoksesta hyötyisivät etenkin vanhempi väestö sekä liikuntarajoitteiset.

Laanila-Saariselkä ulkoilureitin varteen suunnitellun rakennuskannan väritystä, korkeutta ja sijaintia ohjataan kaavamääräyksillä ja – merkinnöillä. Maisemaan kohdistuvaa haittaa vähennetään myös muilla rakentamisen laatua ohjaavilla määräyksillä.

Uudet lomarakennuspaikat ensilumenladun varressa mahdollistavat lomailijoille sujuvan siirtymisen Saariselän laduille sekä ulkoilureiteille. Välittömästi suunnittelualueelta pois siirryttäessä alkavat UKK-puistoon, Kiilopäälle, Laanilaan sekä Länteen Kulmakurulle johtavat ulkoilureitit/ladut, joiden varrella ei ole rakennuskantaa.

- Viskitien vanha mökkialue menee pilalle, kun se kaavoitetaan täyteen tontteja.
- Luontoarvot lähellä keskustaa menetetään kaavoituksen myötä.
- Luonnoksessa mainitaan, että tonteista on pula, vaikka Laanipalossa on tontteja runsaasti vapaana.
- Toivon, että rakentaminen keskitetään niille alueille, joilla on jo kaava ja rakennuskantaa, eikä pilata luontomatkailun edellytyksiä.

Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullaikon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana.

Kaavaehdotuksen suojelumerkintöjä on tarkennettu viranomaisilta pyydettyjen lausuntojen perusteella. Laajat viheralueet suojelumerkinnöin turvaavat luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Kaavamerkinnöillä sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Viereisillä Laanipalon ja Vanhaselän asemakaava-alueilla metsähallituksen Laatumaalla on tarjolla enää yksittäisiä lomarakennustontteja. Tontteja on kyllä alueella rakentamatta, mutta ne eivät ole julkisesti tarjolla. Mikäli Saariselän tonttitarjonnassa on vajausta, voi siitä seurata negatiivisia vaikutuksia koko Saariselän matkailualueelle. Saariselän ympäristön ja luontomatkailun kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja. Suunnittelualueella on voimassa Laanilan ranta-asemakaava, yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu loma - ja matkailupalveluiden rakentamisalueeksi.

Kiinteistö Oy Kuksatie

Luonnoksessa oleva kortteli 313 tulisi poistaa, koska se sijaitsee liian lähellä Kuksatiellä olevaa korttelialuetta 172.

Vastine: Kortteli 313 poistettiin kaavaehdotuksesta, näin saadaan suojavyöhykettä vanhan ja uuden asemakaava-alueen väliin, mikä vähentää maisemahaittaa korttelin 172 tonteilla.

Viskitie 12 C:n omistaja

- Uusien ja vanhojen rakennuspaikkojen kaavamerkinnot tulisi eritellä. Tämä mahdollistaisi uuden loma-asunnon rakentamisen, ilman vanhan perinteisen lomamökin purkamista tai muuttamista talousrakennukseksi.
- Rakennusoikeus Viskitien vanhoilla rakennuspaikoilla on liian suuri ja se tulisi muuttaa vanhan ranta-asemakaavan tasolle tai vähintään lähelle sitä.

Vastine: Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi yhden lomahuoneiston loma-asuntorakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen tai käyttötarkoituksen muuttamiseen kohdistuvaa painetta. Kaavamerkinnoista poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana, tämä parantaa uusien rakennusten sulautumista alueen maisemaan.

Kaavaehdotukseen lomarakennustonttien rakennusoikeutta laskettiin tontin koosta riippuen 150-170 k-m²:n, rakennusten suurin sallittu kerrosuku on yksi. Vanhoilla lomarakennustonteilla rakennusoikeuden nosto verrattuna ranta-asemakaavan tasoon on maltillinen, kun huomioidaan vanhojen rakennuspaikkojen koko.

- Uudet ja vanhat rakennuspaikat pitäisi sijoittaa erilleen, jottei uusi, moderni rakennuskanta sekoitu vanhaan mökkimiljööseen.
- Kortteli 291 tulisi poistaa ja tontit sijoitetaan uudelleen siten, että Näkärätietä jatketaan ja tontit sijoitetaan tien varteen/päähän. Korttelin 288 kohdalla voisi tehdä tien kohti ensilumenlatua ja sijoittaa tontit tien varteen, näin saataisiin 2-3 uutta rakennuspaikkaa, eikä Viskitieltä tulisi uusia liittymiä suoran tonteilta.
- Esitys tien Hömpsy nimen muuttamiseksi Kammipoluksi, koska tien päässä oleva mökki on nimetty Elsan Kammiksi ja Ä sekä Ö-kirjaimet ovat haasteellisia ulkomaalaisille.

Vastine: Uuden ja vanhan rakennuskannan sekoittumista alueella ilman vanhojen rakennusten suojelemista ei voida estää, tällöin myös vanhat piha-alueet vaatisivat täydellistä suojelua. Kahden lomamökin rakentamisen salliminen Viskitien vanhalle mökkialueelle tarkoittaa väistämättä eri ikäistä rakennuskantaa tonteille tulevaisuudessa. Korttelissa 406 (luonnoksessa 291) siirrettiin rakennusalueen rajaa kauemmas tiealueesta, näin saadaan rakennuksille lisää etäisyyttä vanhoihin rakennettuihin kortteleihin, myös rakennusoikeutta laskettiin ympäröivien vanhojen rakennettujen kortteleiden tasolle. Kaavamerkinnoilla sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle sekä maisemalle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Näkärätien kääntöpaikan ja korttelin 406 (luonnoksessa 291) välissä sijaitsee luonnollinen pintavesiuoma, on luontevaa jättää tämä luonnollinen veden kulkureitti rakennuskortteleiden väliselle viheralueelle. Tien rakentaminen korttelin 403 (luonnoksessa 288) kohdalle ja tonttien sijoittelu tien varteen, tekisi alueesta liian tiiviisti rakennetun. Ensilumenladun läheisyyteen on osoitettu kaavaehdotuksessa yhteensä 19 uutta rakennuspaikkaa, mitä voidaan pitää reitin viihtyvyyden ja maisema-arvojen kannalta enimmäismääränä.

Huikka-tien rakentaminen luonnoksen mukaisesti vaatisi merkittäviä maata muokkaavia toimenpiteitä, johtuen kääntöpaikan kohdalla olevasta painanteesta. Maaston pengertämisen välttämiseksi tietä on lyhennetty kaavaehdotukseen ja samalla alueelta poistettiin kaksi rakennuspaikkaa, mikä parantaa alueen luontoarvojen ja viihtyisyyden säilymistä.

Suunnittelualueen uudet tiet on nimetty pääosin kokoojatien, eli vanhan Viskitien teemaan sopivilla nimillä. Hömpsy on nimetty kaavaehdotukseen nimellä Huikka, jonka omaksuminen on helpompaa ulkomaisille matkailijoille.

Viskitie 22 omistaja

- Viskitien itäpuoli pohjoisosan alikululta Prospektorin reitille tulisi rajata pois asemakaavasta. Pienille lapinmökeille kohdistuvien asemakaavavelvoitteiden toteuttaminen, tietyiltä osin (vesi-/viemäri-), olisi käytännössä mahdotonta.
- Säilyttämällä voimassa oleva vahvistettu rantakaava helpotettaisiin vanhoihin perinteisesti rakennettuihin mökkeihin kohdistuvia mittavia investointeja ja osoitettaisiin myöskin historiallisen alueen sekä perinteiden arvostamista.
- Viskitien alueen länsipuolen rakentamisen tehokkuudesta tingitään siten, ettei tiehen rajoittuvia "kortteleita" sisällytetä asemakaavaan, vaan alueelle jätetään enemmän maisemallista väljyyttä ja luonnonmukaista viheraluetta. Näin Suomen valtio (=Metsähallitus) ja Inarin kunta voisivat osoittaa kunnioittavansa muitakin arvoja kuin pelkästään taloudellisten tavoitteiden ohjaamaa maksimaalista maankäyttöä.

Vastine: Asemakaavan voimaantulo ei velvoita pienten, ilman mukavuuksia olevien, vanhojen lomamökkien liittymistä vesi- ja viemäriverkkoon, eikä omistajia velvoiteta tekemään mittavia investointeja mökkeihinsä.

Alueen rakennukset muodostavat perinteisen sekä omaleimaisen kokonaisuuden alueelle, mutta niillä ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, tästä johtuen alueen täydellistä suojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa.

Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi yhden loma-asuntohuoneiston loma-asuntorakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta. Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle sekä maisemalle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Viskitien varresta tien länsipuolelta poistettiin kolme rakennuspaikkaa, kortteleiden väliin jää nyt reilusti viheralueita, mikä parantaa Viskitien varren viihtyisyyttä. Kaavaehdotukseen rakennuspaikkojen rakennusoikeutta laskettiin, näin tonttien rakennusoikeus on samalla tasolla Viskitien itäpuolisen alueen kanssa.

Saariselän ympäristön ja luontomatkailun kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja. Suunnittelualueella on voimassa Laanilan ranta-asemakaava, yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu loma- ja matkailupalveluiden rakentamisalueeksi.

Viskitie 24 omistaja

- Ranta-asemakaavassa olevan korttelin RH 19 pohjoispuolelle kaavailtu uusi rakennuspaikka ahdistaisi naapureitaan kohtuuttoman paljon, koska olemassa olevat rakennukset ovat hyvin lähellä rajaa ja uudet rakennukset tulisivat aivan "iholle". Esitän että uuden tontin kaavoittamisesta tälle paikalle luovutaan. Perusteluna sekä paikan perinteet, luonto- ja historiallinen arvo sekä haitta naapureille.

Vastine: Viskitien itäpuolelta poistettiin vanhojen ranta-asemakaavan mukaisten rakennuspaikkojen väliin suunnitellut rakennuspaikat.

Viskitie 20 omistaja

- Rantakaava-alueella on kulttuurihistoriallista merkitystä, sillä se kertoo parhaiten Saariselän rakentamisen alkua ajoista. Rantakaava-alue on ehdottomasti säilyttämisen arvoinen.
- Viskitien asemakaavaluonnos tulee kuitenkin vääjäämättä tuhoamaan vanhan rantakaava-alueen. Kyse on vain aikataulusta. Erityisen ongelmallisia ovat korttelit 298 ja 301, jotka käytännössä "kaatuvat" vanhojen, pienten majojen päälle.
- Viskitille tuleva valaistus tuhoaa myös mahdollisuuden ihastella revontulia ja tähtitaivasta vanhojen majojen tonteilta.
- Suuren rakennusoikeuden vuoksi vanhat majat mitä ilmeisimmin puretaan ja tilalle rakennetaan moderneja "omakotitaloja". Vanhasta Viskitiestä ei jää mitään jäljelle.

Vastine: Alueen rakennukset muodostavat perinteisen sekä omaleimaisen kokonaisuuden alueelle, mutta niillä ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, tästä johtuen alueen täydellistä suojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi yhden loma-asuntohuoneiston loma-asuntorakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta.

Kortteleista 413 (luonnoksessa 298) sekä 417 (luonnoksessa 301) poistettiin kolme rakennuspaikkaa. Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle sekä maisemalle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Alueen valaistus kortteleissa ja tiealueilla tulee suunnitella siten, että valaistus ei häiritse maisemassa. Valaisimien suunnattavuuteen ja hajavalon määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota.

- Viskitien kaava-luonnoksesta nykyisessä muodossaan tulee luopua. Saariselän alueelta löytyy kaavoitettavaa maata ranta-asemakaavan ulkopuolelta. Vanhan rantakaava-alueen tonttien rakennusoikeus on syytä säilyttää entisellään 120 m².

Vastine: Saariselän ympäristön ja luontomatkailun kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja. Kaavaehdotukseen lomarakennustonttien rakennusoikeutta laskettiin tontin koosta riippuen 150-170 k-m²:n, rakennusten

suurin sallittu kerrosluku on yksi. Tästä poikkeuksena alueella on yksi poikkeamisluvalla aikaisemmin myönnetty rakennusoikeus 310 k-m², kaavaehdotuksessa kyseinen rakennuspaikka on merkinnällä RM (matkailua palvelevien rakennusten korttelialue). Vanhoilla lomarakennustonteilla rakennusoikeuden nosto verrattuna ranta-asemakaavan tasoon on maltillinen, kun huomioidaan vanhojen rakennuspaikkojen koko.

Ehdotusvaiheen vastineraportti Kaunispään asemakaavan laajennus; Viskitie

Kaavaehdotus nähtävillä 7.12.2023-12.1.2024

Lausuntopyyntö lähetettiin Lapin ELY-keskukselle, Lapin liitolle, Saamelaismuseum Siidalle, Inarin Lapin Vesi Oy:lle, Tunturiverkko Oy:lle, Metsähallitukselle, Inarin Luonnonystäville, Ivalon paliskunnalle, Paliskuntain yhdistykselle, saamelaiskäräjille, Arktisen Lapin ympäristönsuojelulle sekä kunnan rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaiselle.

Lausunnon antoivat; Lapin Ely-keskus, Lapin liitto, Saamelaismuseum Siida ja Paliskuntain yhdistys. Inarin kunnan terveydensuojeluviranomainen ilmoitti, että kaavaehdotuksesta ei ole lausuttavaa. Muistutuksia kaavaehdotuksesta tuli määräajassa 4 kappaletta, joista yksi vedettiin myöhemmin pois.

Alla tiivistetyt lausunnot ja muistutukset sekä niihin vastineet.

Lapin ELY-keskus

Lausuttava aineisto sisältää asemakaavaehdotuksen (21.11.2023) ja siihen liittyvän kaavaselostuksen (28.11.2023), osallistumis- ja arviointisuunnitelman (21.11.2023), sekä valmisteluaineistosta annetun palautteen ja siihen annetut vastineet (luonnosvaiheen vastineraportti 28.11.2023). ELY-keskuksen valmisteluaineistosta antama lausunto on otettu varsin hyvin huomioon kaavaehdotusta laadittaessa.

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Kaavaluonnoksessa osoitettua rakennusoikeutta laskettiin kaavaehdotukseen yhteensä 2650 k-m², rakennusoikeuden ollessa nyt noin 2445 k-m² enemmän kuin yleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu.

Kaavaselostuksessa yleiskaavasta poikkeavia suunnitteluratkaisuja on perusteltu. ELY-keskus huomauttaa, että suunniteltu rakentaminen Viskitien ja valaistun ladun välisellä uhanalaiseksi luokitellulla varttuneella kankaalla on edelleen tiivistä supistaen samalla virkistyskäyttöön varattua aluetta. Varttunut kangas on rakennuskortteleiden ulkopuolisilta osiltaan kuitenkin turvattu luo-merkinnällä ja yleiskaavassa kyseinen alue on osoitettu tiiviin loma-asutuksen korttelialueeksi (RA-1-2).

ELY-keskus katsoo, että alueella voimassa oleva yleiskaava on ollut ohjeena asemakaavaehdotusta laadittaessa, kuten MRL 42 ja 54 §:issä edellytetään.

Pohjavesialue, lähteet ja arvokkaat geologiset kohteet

Lapin ELY-keskus katsoo, että Laaniselän pohjavesialue sekä suunnittelualueella sijaitsevat purot ja lähteet on kaavaehdotuksessa huomioitu riittävällä tavalla.

Kulttuuriympäristö

ELY-keskuksen valmisteluaineistosta antaman lausunnon perusteella kaavaehdotuksessa suojeltavan kohteen kaavamääräystä on tarkennettu purkamiskiellon ja lausuntopyyntövelvoitteen osalta. Ruijanpolku on merkitty kaavamääräyksineen kaavaehdotukseen ja kaavaselostukseen on lisätty maininta Ruijanpolun sijainnista. Näin ollen ELY-keskuksella ei ole kulttuuriympäristön osalta enempää lausuttavaa.

Liikenne

Suunnittelualue rajautuu eteläosaltaan valtatie 4:ään. Lisäksi kaava-alueen eteläosassa Viskitien varressa sijaitsee valtion omistama pysäköintialue, joka on kaavaehdotuksessa esitetty yleiseksi pysäköintialueeksi (LP). Lapin ELY-keskus toteaa, kuten jo valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossa, ettei kyseisellä pysäköintialueella ole tienpidollista merkitystä. Lisäksi alueella on valtatie 4 varressa riittävästi valtion omistamia ja ylläpitämiä pysäköintialueita. ELY-keskus katsoo edelleen, että em. pysäköintialue tulisi siirtää kunnan tai jonkun muun tahon omistukseen. Omistaessaan alueen kunnalla olisi mahdollisuus kehittää sitä näkemyksensä mukaisesti esimerkiksi matkailun tarpeisiin.

Vastine: Lapin ELY-keskuksen lausunto merkittiin tiedoksi.

Saamelaismuseum Siida

Kaavaehdotuksessa on huomioitu Saamelaismuseum aikaisemmassa lausunnossaan esittämiä asioita; rakennuspaikkojen määrää on vähennetty, rakennusoikeutta on laskettu ja kaavamääräyksiä on tarkennettu.

Saamelaismuseum esittää vielä Savottakahvilalle annetun suojelumerkinnän muuttamista seuraavan laiseksi:

”Paikallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa ilman rakennusvalvontaviranomaisen lupaa. Rakennuksen ulkoasua koskevista muutoksista on pyydettyvä museoviranomaisen lausunto.”

Kaavaselostusehdotuksessa todetaan, että nyt suunniteltu rakentaminen vaikuttaa Viskitien ympäristöön jonkin verran. Saariselän osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 16 995 k-m². Kaavaehdotuksessa alueen rakennusoikeus tulisi kaavan toteutuessa olemaan tätä korkeampi, kokonaisuudessaan 19 440 k-m². Asemakaavoitettava alue tulee tiiviimmän rakentamisen vuoksi muuttumaan aikaisempaan tilanteeseen nähden. Saamelaismuseum näkemyksen mukaan vaikutusten arviointia olisi hyvä ympäristön osalta tarkentaa.

Vastine: Savottakahvilaa koskevaa suojelumerkintää korjattiin Saamelaismuseum Siidan esittämällä tavalla, koska rakennuksen alkuperäisestä rakennusvuodesta ei ollut täyttä varmuutta.

Kaavaselostuksen kohtaa 5.2.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja taajamakuvaan täydennettiin.

Lapin liitto

Suunnittelualueutta koskevan Saariselän osayleiskaavan on valtuusto hyväksynyt 10.11.2011. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa, mutta on ohjeena laadittaessa ja

muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Lapin liitto on lausunut myös asemakaavalaajennuksen valmisteluvaiheessa 2.6.2023.

Lapin liiton virasto toteaa Kaunispään asemakaavan laajennusehdotuksen koskien Viskitietä toteuttavan Pohjois-Lapin maakuntakaavan ja Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotuksen 2040 tavoitteita.

Vastine: Lapin liiton lausunto merkittiin tiedoksi.

Paliskuntain yhdistys

Suunnittelualue sijoittuu Ivalon paliskunnan alueelle, erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulle alueelle ja saamelaisten kotiseutualueelle. Poronhoito on merkittävä elinkeino Inarin kunnassa. Paliskunta ei hyväksy matkailun toiminta-alueiden laajenemista nykyisiä kaavoitettuja alueita laajemmalle.

Ivalon paliskunnan osakkailla on alueella voimassa erityinen oikeus, poronhoito-oikeus, jolle ei saa asemakaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Asemakaavan vaikutukset poronhoidolle ovat ennen muuta matkailun aiheuttamia suoria ja epäsuoria vaikutuksia. On tärkeää, että poronhoidolle keskeisillä laidunalueilla ja muilla toiminta-alueilla turvataan rauhallisuus ja yhtenäisyys sekä niiden poronhoidon toiminnalliset edellytykset. Rakentamisella tai muulla toiminnalla ei saa pirstoa yhtenäisiä laidunalueita, katkaista porojen kulkureittejä tai kuljetusreittejä.

Kaavan tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukaan perustua sen vaikutukset arvioivaan suunnitteluun. Vaikutukset poronhoidolle tulee arvioida kaavoituksen yhteydessä. Selostuksen mukaan kaavasta arvioidaan olevan vähäisiä vaikutuksia poronhoidolle, sillä suunniteltu rakentaminen tapahtuu jo olemassa olevan lomarakentamiseen varatun alueen vaikutuspiirissä. Paliskuntain yhdistys katsoo, että kaavasta aiheutuu suoria ja epäsuoria laiumien menetyksiä infran rakentamisen ja matkailutoiminnan ja loma-asumisen aiheuttaman häiriön kautta. Alueella laiduntaa poroja lähinnä syyskesällä ja syksyllä.

Kaavan yleisissä määräyksissä kielletään tonttien aitaaminen. Paliskuntain yhdistys esittää, että yleisen informaation lisäämiseksi siitä, että alue sijaitsee poronhoitoalueella ja poroja voi alueella laiduntaa, lisättäisiin määräys: ”Rakennettaessa poronhoitoalueella on huomioitava poronhoitolain takaama porojen vapaa laidunoikeus (poronhoitolaki 3§).

Valtion mailla on voimassa poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvotteluvollisuus poronhoitoon olennaisesti vaikuttavien toimenpiteiden kyseessä ollessa. Mikäli Ivalon paliskunta näkee tarpeellisena, kaavasta tulee neuvotella paliskunnan kanssa.

Vastine: Suunnittelualueen maankäyttöä koskevat linjaukset on tehty maakuntakaavassa, missä alueen pääkäyttömerkintä on RM; matkailupalveluiden alue. Maakuntakaava ei ole voimassa lainvoimaisen yleiskaavan alueella, mutta se on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Suunnittelualueella on voimassa Laanilan ranta-asemakaava ja yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu loma- ja matkailupalveluiden rakentamisalueeksi. Saariselän ympäristön, alueen poronhoidon ja luontomatkailun kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja.

Asemakaavan laajennusehdotuksessa on viheralueiksi kaavoitettu n. 64 % koko suunnittelualueesta. Laajat yhtenäiset viheralueet turvaavat porojen liikkumista vapaasti alueella sekä alueen läpi. Kaavamerkinnoilla sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Suojelumerkinnoin edistetään luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Kaavoitettavat uudet lomarakennuspaikat sijaitsevat Laanilan ympäristön merkittyjen ulkoilureittien välittömässä läheisyydessä. Uusilta lomarakennustonteilta on sujuvaa siirtymä merkityille reiteille, mikä vähentää matkailijoiden aiheuttamaa häiriötä poroille ja ympäröivälle luonnolle.

Laajempi vaikutusten arviointi ja kaavoitusalueen maankäytön suuntaviivat on päätetty yleiskaavoituksen yhteydessä, alueella on voimassa Saariselän osayleiskaava, joka on hyväksytty Inarin kunnanvaltuustossa 10.11.2011 § 57 ja kaava on tullut lainvoimaan 28.5.2014.

Poronhoitolaki takaa poronhoitoalueella porojen vapaan laiduntamisen. Rakennuspaikkojen aitaamisen kieltävä kaavamääräys on riittävä turvaamaan porojen vapaata liikkumista asemakaava-alueella.

Asemakaavan laajennuksen valmistelu- ja ehdotusvaiheista on pyydetty lausunnot Ivalon paliskunnalta. Ivalon paliskunta antoi lausunnon kaavaluonnoksesta, johon annettiin myös vastine. Neuvottelupyyntöä paliskunnalta Viskitien kaavoituksesta ei ole tullut, eikä sitä ole katsottu Inarin kunnan puolelta tarpeelliseksi.

Kaavaselostuksen kohtaa 5.2.7 Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin täydennettiin.

Muistutukset:

Kiinteistö Oy Pikariporras

Rakennusoikeuden nostaminen tontilla 2 korttelissa 414.

Muistutus vedetty pois 11.1.2024.

Vastine: Merkittiin tiedoksi.

Viskitie 22 omistaja

- Muistutukseni 29.5.2023 mukaisesti esitän edelleen, että Viskitien itäpuolista vanhaa väljemmin rakennettutta rantakaavan maisemaa arvostetaan ja säilytetään ehdotuksessa, rakentamisen tehokkuutta pienentämällä (=rakennusoikeus, esim. 120) ja jättämällä Viskitiehen rajoittuvat länsipuolen korttelit 417,418 ja 403) viheralueiksi.
- Edellisen lisäksi esitän, että korttelin 422 tonttien 1 ja 2 väliin suunnitellaan viheralue (leveydeltään n.10-15m).

Vastine: Alueen rakennukset muodostavat perinteisen sekä omaleimaisen kokonaisuuden alueelle, mutta niillä ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, tästä johtuen alueen täydellistä suojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin kaavaehdotukseen sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Vanhalla Viskitien alueella tonttien koot ovat varsin isoja, joten maltillinen rakennusoikeuden nostaminen ei oleellisesti heikennä rakennuskortteleiden viihtyisyyttä ja väljyyttä.

Kaavamerkinnöistä poistettiin kaavaehdotukseen merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi yhden loma-asuntohuoneiston loma-asuntorakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta. Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle sekä maisemalle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

*Viskitien varresta tien länsipuolelta on aikaisemmin poistettu kaavaehdotukseen kolme rakennuspaikkaa, kortteleiden väliin jää nyt reilusti viheralueita, mikä parantaa Viskitien varren viihtyisyyttä. Rakentamisalueen rajalla varmistetaan, että rakennusten ja tien väliin jää riittävä etäisyys. Kaavaehdotukseen Viskitien tienvarren länsipuolisten rakennuspaikkojen rakennusoikeutta laskettiin, näin tonttien rakennusoikeus on samalla tasolla Viskitien vanhan itäpuolisen alueen kanssa. Saariselän ympäristön ja luontomatkailun kannalta on järkevää tiivistää vanhoja rakentamiseen varattuja kaava-alueita, unohtamatta alueella olevia luontoarvoja. Suunnittelualueella on voimassa Laanilan ranta-
asemakaava, yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu loma - ja matkailupalveluiden rakentamisalueeksi.*

Korttelin 422 tonttien 1 ja 2 väliseksi rajaksi on vahvistunut kiinteistön 69:49 kiinteistöraja. Kortteli 422 on viheralueen ympäröimä ja tonttien väljyys mahdollistaa riittävän "suojavyöhykkeen" jättämisen tonttien välille. Kapean viheralueen suunnittelu tonttien välille ei ole tarpeellista.

Viskitie 20 omistaja

- Saariselän matkailun kehittämisessä päätöksenteon perustana ei ole ollut ainutlaatuisen luonnon mahdollisimman hyvä suojelu.
- Yritysten tarjoamien palveluiden moninaisuudessa on toivomisen varaa, erilaisia yrityksiä tarvitaan.
- Tarvitaan rauhallisia valottomia alueita lähellä hotelleja ja majoitustiloja. Kaikkea vanhaa ja pienimuotoista ei tulisi jyrätä, tai siirtää marginaaliin.
- Nyt käsiteltävän asemakaavan laajennuksen yhteydessä olisi viimeinen mahdollisuus pelastaa se vähä, mitä rantakaava-alueesta vielä on pelastettavissa. Moni mökeistä, mm. Viskitie 18, 20 ja 22, edustaa kuitenkin erittäin laadukasta lappilaista 1960-luvun kelorakentamista. Mökit ovat erinomaisessa kunnossa sekä sisältä että ulkoa ja niiden häviäminen olisi mielestäni suuri vahinko.
- Ehdotan siis, että rantakaava-alueen erityisluonteen edes vähäiseksi suojelemiseksi kaavaehdotuksesta poistetaan korttelit 403, 413 ja 417. Koko kaavaehdotus on turmiollinen rantakaava-alueen kannalta, mutta näen turhaksi ehdottaa laajempia poistoja, koska ehdotuksen läpimenomahdollisuudet ovat olemattomat. Tähänkään asti rantakaava-alueen tontinomistajien mielipiteille ei ole annettu mitään painoarvoa.

Vastine: Suunnittelualueen maankäytön päälinjaukset on päätetty jo aikaisemmissa kaavoitusvaiheissa, maakunta- ja yleiskaavassa. Asemakaavan laajennusehdotuksessa on viheralueiksi kaavoitettu n. 64 % koko suunnittelualueesta. Kaavamerkinnöillä sekä kaavamääräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Suojelumerkinnöin edistetään luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

Asemakaavan laajennusehdotuksessa alueelle on kaavoitettu lisää matkailua palvelevaa rakennusaluetta, minkä toivotaan piristävän Laanilan alueen palvelutarjontaa.

Viskitien vanhan alueen rakennukset muodostavat perinteisen sekä omaleimaisen kokonaisuuden alueelle, mutta niillä ei ole luokiteltua kulttuurihistoriallista arvoa, tästä johtuen alueen täydellistä suojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi. Kaavaehdotukseen Viskitien itäpuolisen alueen rakennuspaikkojen määrää vähennettiin sekä alueen rakennusoikeutta laskettiin lähemmäksi voimassa olevan ranta-asemakaavan tasoa. Kaavamerkinnöistä poistettiin merkintä u 1/2, joka mahdollisti ullakon käyttämisen kerrosalaan laskettavana tilana. Kaavaehdotuksessa Viskitien vanhalle alueelle sallitaan kaksi yhden loma-asuntohuoneiston loma-asuntorakennusta yhtä lomarakennuspaikkaa kohti, tämä kaavamerkintä vähentää vanhojen lomamökkien purkamiseen kohdistuvaa painetta. Matkailukeskuksesta tulee väistämättä valosaastetta ympäristöön, jota vähennetään kaavamääräyksellä, valaistus kortteleissa ja tiealueilla tulee suunnitella siten, että valaistus ei häiritse maisemassa. Valaisimien suunnattavuuteen ja hajavalon määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota. Myös täysin valoton ympäristö on helposti saavutettavissa siirryttäessä Viskitien alueelta itään.

Kortteleista 413 sekä 417 on poistettu luonnosvaiheen jälkeen kolme rakennuspaikkaa. Kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä varmistetaan, että rakentaminen sopii ympäristöön ja luonnolle sekä maisemalle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Uudisrakennusten rakentaminen liian lähelle Viskitietä on estetty kaavamerkinnällä.

Viskitien asemakaavalaajennuksesta on tiedotettu maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla. Kaavaluonnoksesta annettujen viranomaislausuntojen sekä maanomistajien ja vuokraoikeuden haltijoiden kannanottojen pohjalta on tehty useita muutoksia alkuperäiseen kaavaluonnokseen.

Viskitie 18 omistaja

Ehdotetaan, että Viskitie säilytetään pimeänä ilman katuvalaistusta ja siksi liikenneturvallisuuden takia Viskitiestä tehtäisiin pihakatu tai muutoin rajoitetaan liikennettä ja nopeutta. Viskitietähän ei enää tarvita läpikulkuliikenteeseen. Sopivalla tavalla kaavassa kiellettäisiin tai rajoitettaisiin tonttien pihavalaitusta niin, että alue säilyisi pimeänä. Perusteluna esitetään Lapin maagisen yön pimeyden, linnunradan ja muun tähtitaivaan valon säilyttäminen. Valosaasteella on tämä nykyisen Viskitien erityispiirre helposti tuhottavissa. Tähtitaivaan valaisema yö on osa alueen lomakokemusta. Ratkaisu voisi olla myös aito lisä Saariselän omalaatuisuuteen ja näkyvyyteen loma-alueena.

Vastine: Suunnittelualueen valaistuksen yksityiskohdat tullaan päättämään aikanaan katusuunnittelun yhteydessä. Täysin valottomaksi katujen määrääminen asemakaavoituksen yhteydessä ei liikenneturvallisuuden näkökulmasta ole järkevää. Kaavamääräyksellä ohjataan valaistuksen laatua ja vähennetään maisemaan kohdistuvaa haittaa. Valaisimien suunnattavuuteen ja hajavalon määrään tulee kiinnittää erityistä huomiota. Myös täysin valoton ympäristö on helposti saavutettavissa siirryttäessä Viskitien alueelta itään.

Pihakadun nopeusrajoitus on 20 km/h ja sen toteutumisen varmistamiseksi rakennetaan yleensä erityyppisiä kavennuksia, istutuksia ja töyssyjä. Pihakadulla jalankulkijat voivat kävellä kadun eri osilla esteettömästi ja autoilla on velvollisuus väistää kaikissa tilanteissa. Viskitie on kaava-alueen kokoojatie, eikä pitkää kokoojatieta ole järkevää kaavoittaa pihakaduksi. Inarin kunnan asemakaavoitetuilla kaduilla käytetään 30 km/h yleisnopeusrajoitusta, mikä parantaa katujen liikenneturvallisuutta.

